



Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clicando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa. 

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

Servizos ofertados

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AL ESTUDIANTADO

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición del alumnado con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet y posibilidad de impresión de documentos

- RED INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda la Facultad.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernaciones, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañana de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA Y COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almuerzos y comidas con menús del día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de gestión del alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de convalidaciones, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos y secretaría del Decanato.

Horario atención al público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramiento y préstamo bibliográfico, salidas de estudio y lectura y consulta de base de datos.

Para el servicio de préstamo se requiere carné de biblioteca.

Dotaciones: 414 puestos de lectura y estudio.

2 puestos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicaciones periódicas:

330 revistas y 230 estadísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano: Jorge Falagán Mota

Secretario: Pedro Lorenzo Alonso

Vicedecana de Coordinación y Calidad: Ana Esther Castro Fernández

Vicedecano de Organización Académica: Javier Roca Pardiñas

Vicedecana de Relaciones Internacionales: María Gómez Rúa

PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas/Grado en Derecho

Asignaturas

Curso 2

Código	Nombre	Cuatrimestre	Cr.totales
V03G720V01211	Derecho: Derecho constitucional II	1c	6

V03G720V01212	Derecho: Introducción al derecho civil y derecho de la persona	1c	6
V03G720V01213	Empresa: Matemática de las operaciones financieras	1c	6
V03G720V01214	Econometría	1c	6
V03G720V01215	Macroeconomía	1c	6
V03G720V01216	Derecho de la Unión Europea	1c	6
V03G720V01221	Empresa: Contabilidad financiera I	2c	6
V03G720V01222	Derecho penal I	2c	9
V03G720V01223	Derecho civil I. Obligaciones y contratos	2c	6
V03G720V01224	Derecho internacional público	2c	9
V03G720V01225	Políticas económicas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional II				
Asignatura	Dereito: Dereito constitucional II			
Código	V03G720V01211			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	2	1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Gregores Villaverde, María José			
Profesorado	Gregores Villaverde, María José			
Correo-e	mjgv@uvigo.es			
Web				
Descrición general	O alumnado deberá alcanzar unha visión comprensiva dos dereitos fundamentais e as liberdades públicas recollidas na Constitución española, dos procedementos que os protexen e dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvagarda, así como para a defensa da Constitución en xeral.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na constitución española, dos procedementos que os garantizan, así como dos medios institucionais e xurídicos para a súa salvagarda	A2 A3 A5

Contidos

Tema	
1. Dereitos fundamentais. Orixe e evolución	Os dereitos e liberdades fundamentais. Orixe dos dereitos fundamentais. Significado e evolución. Dereitos fundamentais e Estado Constitucional.
2. O sistema de dereitos fundamentais na Constitución española de 1978	Regulación na Constitución. Significado e valor. Artigo 10 CE. Concepto. Tipoloxía. Contido. Límites. Interpretación. Garantía.
3. O significado do Capítulo 1º do Título I da CE de 1978	Capítulo 1º do Título I da CE. Orzamentos previos exercicio pleno de dereitos. Minoría de idade. Espanois e estranxeiros. Asilo e extradición.
4. Os dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Igualdade. Dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I: Importancia. Carácter. Os distintos dereitos. As súas garantías.

5. Os dereitos da Sección 2ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Importancia. Carácter. Os distintos dereitos. As súas garantías.
6. Os principios reitores da política social e económica	Natureza e significado. Tipoloxía. Alcance.
7. As garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais	Sistema de garantías. Niveis de protección. Garantías obxectivas. Garantías subxectivas.
8. Xustiza constitucional: Caracteres e significados xerais da xustiza constitucional	Caracteres e significado xeral do control da constitucionalidade.
9. Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución	Tribunal Constitucional e interpretación da Constitución. Especial referencia á interpretación constitucional dos dereitos fundamentais.
10. Suspensión dos dereitos fundamentais	Suspensión individual e suspensión xeral. O estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
11. O Tribunal Constitucional: composición, competencias e procedementos	Composición Tribunal Constitucional. Competencias. Enumeración de procedementos.
12. Tribunal Constitucional, dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial	O Tribunal Constitucional e a protección dos dereitos fundamentais. Especial referencia ao recurso de amparo. O Tribunal Constitucional e a división de poderes. O Tribunal Constitucional e a organización territorial do Estado. Outros aspectos e funcións do Tribunal Constitucional.
13. Reforma constitucional	A reforma na Constitución de 1978. Funcións. Procedementos. Reforma e dereitos fundamentais.
14. Constitución. Dereito Constitucional e unidade económica. Unión Europea e Dereito internacional	Constitución. Dereito Constitucional, Unión Europea e unidade económica. DDFF e Convenios Internacionais de Dereitos Humanos. O CEDH e o TEDH. O TJUE e a CDFUE. Outros organismos internacionais protectores de dereitos humanos.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	34	63	97
Estudo de casos	14.5	28.5	43
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Autoavaliación	2	2	4
Traballo	2	2	4

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.
Estudo de casos	Lectura e análise de documentos legais ou feito, un problema ou casos reais estudos con a fin de que o alumno o coñecemento completo, reflexións sobre o particular e interpretar e xerar hipóteses, segundo corresponda. O alumno desenvolverá exercicios ou proxectos de aula, baixo a dirección e supervisión do profesor. Pode ser conectado ao seu desenvolvemento con actividades estudantis autónomos. Poden incluír probas obxectivos de preguntas curtas ou de proba para comprobar que este tipo obxectivos ea / as alumnos saben valorar-se, e tamén presentacións e debates por parte dos alumnos ao profesor e / ou un grupo de alumnos dun contido de mensaxes materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto ... individualmente ou en grupos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Estudo de casos Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en grupos pequenos, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho). A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, despacho virtual, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Pruebas	Descripción
Traballo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa elaboración de traballos sobre temas da materia propostos polo profesorado. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, despacho virtual, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación			
	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Estudo de casos	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Avaliaranse os diversos exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión do profesor. Poderán estar vinculados con actividades autónomas do estudante. Utilizaranse para medir o grao de coñecemento das materias. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	15	A2 A3
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba global de avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/s sobre a materia. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	40	A5
Autoavaliación	Probas obxectivas encamiñadas a que os estudantes poidan asumir e ser conscientes dos seus puntos fortes e débiles no seu propio proceso de aprendizaxe. Inclúense exames tipo test de partes da materia que serán corrixis entre os alumnos para que coñezan inmediatamente a nota obtida e en que se equivocaron. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	30	A5
Traballo	Avaliarase a presentación por escrito e a defensa oral de traballos realizados sobre temas da materia propostos polo profesorado. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	15	A2 A3 A5

Otros comentarios sobre la Evaluación

Segundo o artigo 13. 2 d) do Real Decreto 1791/2010, do 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario, os/as estudantes deberán "absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade".

En relación con esta materia, sempre será condición imprescindible para poder aprobar que na proba global se obteña un mínimo de 4 sobre 10 puntos.

PRIMEIRA CONVOCATORIA:

Unha vez transcorrido un mes, desde o inicio do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de dez días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

Aqueles alumnos que decidan acollerse ao sistema de avaliación continua están obrigados a un mínimo dun 80% de asistencia ás clases prácticas e a entrega do 80% dos traballos que se soliciten.

Aqueles/as alumnos/as que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial nalguna/s da/s sesión/é prácticas no desenvolvemento do curso, deberán presentar o traballo acorde á/s práctica/s correspondentes.

Para a avaliación da materia mediante o sistema de avaliación continua corrixiranse 2 traballos ao azar que suporán o conxuntamente 15% da nota final. Realizaranse 2 exames tipo test con partes da materia que suporán un 30% da nota, valorarase a redacción dun traballo individual ou en grupo que valerá o 15% da nota e por último realizarase unha proba de avaliación global que poderá ser de preguntas de desenvolvemento sobre toda a materia da materia e que valerá un 40% da nota. Deberase sacar un mínimo dun 4 nesta proba para aprobar a materia.

Aqueles/as alumnos/as que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua terán dereito a un exame final que implicará, por unha banda, o desenvolvemento por escrito de pregunta/s longa/s ou tipo test do programa e supoñerá o 70% de cualificación final (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), así como a realización dun suposto práctico que supoñerá o 30% da cualificación restante, nos que se avaliarán as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

NA SEGUNDA CONVOCATORIA:

a) Os/as alumnos/as que non tivesen máis dun 5 na proba de avaliación global poderán escoller o pasar ao sistema de avaliación global ou conservar o resultado do resto das probas de avaliación continua e, nese caso, realizarase unha segunda proba de avaliación global, similar en contido e modo de avaliación á realizada en primeira convocatoria.

b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación global, terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido de o programa que supoñerá o 70% da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) e unha pregunta práctica que supoñerá o 30% restante, nos que se avaliarán as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

NOTA: No caso de que o alumno queira conservar a nota obtida nas probas que realizou de avaliación continua, salvo a proba final, deberá comunicar ao profesor que desexa conservar eses resultados.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

A avaliación constará de pregunta/s de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. A/s pregunta/s de resposta longa valerán un 70% da nota final (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10); o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 30% da nota final. Avaliaranse as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

No exame de Fin de Carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior.

As titorías poderán ser consultadas e solicitadas na seguinte ligazón: https://matricula.uvigo.es/Docentes/Tutorias_Nuevos/

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As calificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BALAGUER CALLEJÓN, F. y otros, **Manual de Derecho Constitucional. Vol. II. Derechos y libertades fundamentales. Deberes constitucionales y principios rectores. Instituciones y órganos constitucionales**, 17ª ed., Tecnos, 2022

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Leyes constitucionales españolas (1808-1978)**, 3ª ed., Andavira, 2015

LÓPEZ GUERRA, L. y ESPÍN, E. (dirs.), **Manual de Derecho Constitucional. Vol. I. La Constitución y las fuentes del Derecho. Derechos fundamentales y garantía**, Tirant lo Blanch, 2022

VILLANUEVA TURNES, A. (coord.), **Derechos fundamentales: aspectos básicos y actuales**, Andavira, 2017

Bibliografía Complementaria

AGUDO ZAMORA, M. y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 13ª ed., Tecnos, 2022

DE VEGA, P., **La reforma constitucional y el problema del poder constituyente**, Tecnos, 2000

DÍEZ-PICAZO GIMÉNEZ, L. M., **Sistemas de derechos fundamentales**, Tirant lo Blanch, 2021

GIMENO SENDRA, V. y otros, **Los derechos fundamentales y su protección jurisdiccional**, 3ª ed., Edisofer, 2018

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Las Constituciones de la España contemporánea. Del Estatuto de Bayona a las Leyes Fundamentales del franquismo**, Andavira, 2010

LÓPEZ GARRIDO, D., **Lecciones de Derecho Constitucional de España y de la Unión Europea Volumen II. Los Derechos Fundamentales**, 2ª ed-, Tirant lo Blanch, 2022

PÉREZ ROYO, J. y CARRASCO DURÁN, M., **Curso de Derecho Constitucional**, 16ª ed., Marcial Pons, 2018

RIQUELME VÁZQUEZ, P., **El contenido esencial de los derechos y libertades: una reinterpretación doctrinal**, Aranzadi, 2022

RODRÍGUEZ ZAPATA, J., **Teoría y práctica del Derecho Constitucional español**, 4ª ed., Tecnos, 2018

Revistas, **Revista de Derecho Político**, **Revista de Estudios Políticos**, **Revista Española de Derecho Constitucional**, **Teoría y Realidad Constitucional**,

Bases de datos:, **Aranzadi**, **Eur-Lex**, **Iber-Lex**, **Colex**, **Tirant on line**,

Páginas web:, **www.cepc.es**, **www.boe.es**, **www.congreso.es**, **www.senado.es**, **www.poderjudicial.es**, **www.tribunalconstitucional.es**, **www.defensordelpueblo.es**, **www.xunta.es**, **www.aelpa.org**,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito administrativo I/O03G081V01401

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Historia: Historia do dereito/O03G081V01205

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G081V01103

Dereito: Dereito romano/O03G081V01104

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa**

Asignatura	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Código	V03G720V01212			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptor	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	FB	2	1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Profesorado	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Correo-e	estevez.abeleira@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Materia impartida no 1º curso, 2º cuatrimestre. Trátase dunha materia de formación básica que achega ao alumno/á o concepto do Dereito Civil, á persoa física e á persoa xurídica, as cousas e o patrimonio, así como aos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais do Dereito Civil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Trátase de que o/a alumno/a coñeza institucións xurídicas esenciais no Dereito civil, partindo do concepto do Dereito para, a continuación, centrarse no Dereito civil como Dereito privado xeral, a persoa física e xurídica, as cousas, o patrimonio, os dereitos subxetivos así como o negocio xurídico	A2 A3 A4 A5

Contidos

Tema	
Tema I: O Dereito civil	O Dereito e as súas clasificacións. Concepto de Dereito Civil. O Código Civil: sistemática, estrutura e contido. O Título Preliminar do Código Civil: especial consideración á interpretación das normas. Formación histórica do Dereito Civil.
Tema II: A codificación e os Dereitos civís forais e autonómicos.	A Codificación. Os dereitos civís territoriais. O Dereito civil de Galicia. Lexislación civil especial.
Tema III: A persoa, en xeral.	A persoa: concepto e clases. Capacidade xurídica. Os Dereitos da personalidade: consideracións xerais. En particular: O dereito á vida e á integridade física. O dereito á honra, á intimidade e á propia imaxe.
Tema IV: A persoa física.	A persoa física: comezo da personalidade: nacemento. Protección xurídica do nasciturus. Fin da personalidade: a morte. A maior e a menor idade. A emancipación.
Tema V: Da incapacitación ao apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica:	Cambio de sistema: A incapacitación xudicial dá paso a un sistema de apoios baseado no respecto á vontade, desexos e preferencias das persoas con discapacidade. Medidas de apoio: Preventivas (os poderes preventivos, a autotutela e as medidas contidas en documentos de vontade anticipadas) e as institucións de apoio (garda de feito, defensor xudicial e tutela). Procedemento de provisión de apoios.

Tema VI: A nacionalidade e a veciñanza civil.	A nacionalidade: concepto. Adquisición: Orixinaria (atribución e dereito de opción) e non orixinaria (dereito de opción, carta de natureza, residencia). A consolidación. Perda e recuperación. Dobre nacionalidade. A veciñanza civil: concepto e réxime xurídico.
Tema VII: O domicilio.	O domicilio: concepto e clases. Pluralidade de domicilios. A ausencia: concepto e relevancia xurídica. A defensa do desaparecido. A ausencia legal. A declaración de falecemento. A ausencia non declarada no Dereito Civil Galego.
Tema VIII: O Rexistro Civil.	O Rexistro Civil: concepto e lexislación. Características xerais. Feitos inscribibles. Principios do Rexistro Civil. Estrutura do Rexistro Civil. Organización do Rexistro. Asentos rexistrais. A cualificación. Publicidade do Rexistro.
Tema IX: A persoa xurídica.	A Persoa jurídica: concepto e clases. Adquisición da personalidade. Capacidade. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción. O abuso da persoa xurídica e o levantamento do veo. A Asociación: concepto e regulación. Órganos. A fundación: Concepto e regulación. Constitución. Órganos. Extinción e liquidación.
Tema X: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.	Feito xurídico e acto xurídico. O negocio xurídico: concepto e clases. Elementos esenciais do negocio xurídico: obxecto, causa, forma e declaración de vontade. Elementos accidentais do negocio: condición, termo e modo. Os vicios da vontade. Ineficacia do negocio xurídico. A representación: concepto e clases. Apoderamiento e ratificación.
Tema XI: O dereito subxectivo.	O dereito subxectivo: concepto e clasificación. A relación xurídica. O exercicio do dereito e os seus límites: a boa fe, o abuso do dereito e a doutrina dos propios actos. Límites temporais: a prescrición e a caducidade.
Tema XII: As cousas.	Concepto e requisitos. Clasificación. Bens de dominio público e de propiedade privada. O patrimonio.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	34	45.5	79.5
Estudo de casos	17.5	0	17.5
Traballo tutelado	1	0	1
Presentación	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	49	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición do profesorado dos contidos da materia.
Estudo de casos	Análise xurídica de feitos, problemas, supostos de feito e/o dereito etc. Posteriormente farase debate por parte do alumnado actuando o/a docente de guía.
Traballo tutelado	Realización dun traballo en grupo sobre un tema do programa da materia. Redacción segundo as normas establecidas.
Presentación	Exposición polo alumnado ante o profesorado e resto do alumnado do tema-traballo sobre os contidos da materia. Exposición individual.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	
Estudo de casos	
Traballo tutelado	
Pruebas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	

Avaliación

Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje

Estudo de casos	Realización dos casos prácticos prateados na aula, que se realizarán de forma individual ou en grupo. Carácter obrigatorio para o alumnado que siga a avaliación continua. Esíxese de tres premisas de maneira acumulativa: asistencia mínima ao 80 % das sesións, participación activa e entrega de tarefas.	20	A2 A3 A4
Traballo tutelado	Traballo elaborado en grupo sobre un tema do programa da materia de debe redactarse segundo as normas establecidas e que debe presentarse na aula polo alumnado integrante do grupo #ante o profesorado e resto de alumnado. A falta de exposición por parte do alumno/a que participase na elaboración escrita do mesmo impide a súa avaliación de maneira que o alumno/a que non expoña obterá un 0 na cualificación.	20	A2 A3 A4
Exame de preguntas obxectivas	Proba de avaliación global que inclúe preguntas abertas sobre un tema. Tema de desenvolvemento ou resposta longa que será valorado como máximo co 40 % da nota.	40	A2 A3
Resolución de problemas e/ou exercicios	2 probas parciais non liberatorias que avaliarán os coñecementos do alumnado sobre a materia, que inclúen preguntas pechadas de diferentes alternativas de resposta. Cada proba constará de 10 preguntas, que se cualificarán da seguinte maneira: resposta correcta 1 pto, resposta en branco 0 pto., resposta incorrecta -0.03 pto. Cada proba representará un 10% da cualificación total do 20 %.	20	A2 A3

Otros comentarios sobre la Evaluación

SISTEMAS DE AVALIACIÓN :

Enténdese como regra xeral que o alumnado opta polo sistema de avaliación continua. Igualmente, tras o primeiro mes desde o comezo do curso académico, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a intención de acollerse ao devandito sistema de avaliación continua. O alumnado poderá renunciar á avaliación continua e á nota obtida por esta, e ir á parte práctica do exame, nas mesmas condicións que os estudantes que non participaron na avaliación continua. En ambos os sistemas, o alumnado deberá facer un exame final sobre a teoría, e os alumnos de avaliación non continua, ademais do devandito exame, farán outro final sobre a práctica. 1ª EDICIÓN DE ACTAS Sistema de avaliación continua: O alumnado que opte por este sistema, para poder sumar a cualificación da parte teórica (40% exame de preguntas obxectivas e 20 % de resolución de problemas e exercicios) e a parte práctica (20 % estudos de casos e 20 % traballo tutelado), deberá obter como mínimo as seguintes cualificacións: .Na teoría: Un 4 sobre 10 na proba de preguntas obxectivas debendo obter como mínimo un 3 en cada pregunta formulada. .Na práctica: Un 3 sobre 10 na parte práctica, sumando a parte do estudo de casos e o traballo tutelado. No mesmo curso gardaranse as notas da práctica da avaliación continua da primeira convocatoria para a segunda convocatoria de xullo. Sistema de avaliación non continua : O alumnado que non se siga o sistema de avaliación continua, por deixalo, por non poder asistir ou por calquera outro motivo, deberá comunicalo á coordinadora da materia por correo electrónico. A elección da avaliación global supón a renuncia ao dereito a seguir avaliándose das actividades da avaliación continua que lle resten e á cualificación obtida ata o momento en calquera das probas que realíza. O alumnado que se acolla a esta sistema de avaliación deberá facer unha proba de avaliación global integrada por un exame de preguntas de desenvolvemento en relación aos contidos da materia, máis dúas preguntas máis respecto dos alumnos que seguisen é sistema de avaliación continua, en todas elas deberase obter un 3 como mínimo. Devandito exame terá un valor do 70 % da cualificación. Ademais, realizará 2 casos prácticos cun valor máximo do 30 %(15 % cada un deles)/deles). Para poder sumar a cualificación da parte teórica e práctica, deberase obter un mínimo de 4 sobre 10 na parte teórica e un 3 sobre 10 na parte práctica. Ningún dos sistemas ou falta de presentación: O alumnado que non siga ningún dos sistemas ou non realice o exame final figurará nas Actas como non presentado. 2ª EDICIÓN DE ACTAS Sistema de avaliación continua : Mesma tipoloxía de avaliación, conservando o alumnado a cualificación obtida na parte práctica. Sistema de avaliación continua : Mesma tipoloxía de avaliación.

CONVOCATORIAFIN DE CARRERA: Exame fin de carreira realizarase do mesmo xeito que para os estudantes que non participaron na avaliación continua. ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS: Realizarase a adaptación curricular #de acordo con o suxerido polo/a coordinador/a de discapacidade segundo os protocolos da Universidade. DATAS, HORARIOS E LUGAR DE REALIZACIÓNDE As PROBAS DE AVALIACIÓN: As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario das probas de avaliación aprobado pola xunta de facultade para o curso 2023/2024. PUBLICACIÓN DAS CUALIFICACIÓNS: As cualificacións da materia, tanto para a convocatoria ordinaria como para a extraordinaria, efectuarase a través da Secretaría virtual. O alumnado deberá ter activada a función de comunicación a móbiles. Igualmente, a través da plataforma moovi recibirán un aviso da publicación das cualificacións e da data da revisión prevista. RECENSIÓN BIBLIOGRÁFICA Inclúese recensión de bibliografía para facilitar ao alumnado unha fonte de manuais sobre os contidos da materia, de carácter meramente informativo, aos que poden acudir para completar explicacións que proporcionen os docentes. USO DE MEDIOS LICITOS Recomendase ao alumnado ter en conta o Título VII do Regulamento sobre Avaliación, cualificación e calidade da docencia e o proceso de aprendizaxe do estudantado. file:///C:/Users/Usuario/Downloads/Regulamento%20de%20estudiantes%20de%20a%20Universidade%20de%20Vigo%20(1).pdf Nas probas avaliábles o alumnado ten PROHIBIDOS o uso de dispositivos electrónicos con capacidade de comunicación

e/o almacenamento de datos.

TUTORIAS Realizaranse a pedimento do alumnado a través de correo electrónico dirixido ao docente.
<https://campusremotouvigo.gal/access/public/meeting/152058851>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

LASARTE, C, **Principios del Derecho Civil, Tomo I**, Última edición,

DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN, A., **Sistema de Derecho Civil, vol. I**, Última edición,

ALBALDEJO, M, **Derecho Civil, Tomo I**, Última edición,

Código Civil, última edición,

Ley de Derecho Civil de Galicia 2/2006,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G081V01501

Otros comentarios

Esta materia será impartida no *PCEO Grao en Administración e Dirección de empresas, compartindo guía docente da materia.

Constitúen ferramentas básicas para *compresión da materia, dispor dun Código Civil e da Lei 2/2006, de 14 de Xuño, de Dereito Civil de Galicia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Matemática de las operaciones financieras				
Asignatura	Empresa: Matemática de las operaciones financieras			
Código	V03G720V01213			
Titulación	PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas/Grado en Derecho			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 2	Cuatrimestre 1c
Lengua Impartición	Castellano			
Departamento	Economía financiera y contabilidad			
Coordinador/a	Rodríguez Parada, Sonia Margarita			
Profesorado	Rodríguez Parada, Sonia Margarita			
Correo-e	srparada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/ Curso MOF Virtu@l			
Descripción general	Matemática de las operaciones financieras es una asignatura que introduce al alumnado en la lógica de la valoración financiera. Su estudio resulta fundamental para la toma de decisiones y la correcta interpretación de la información en finanzas y contabilidad. Bajo el principio básico del valor del dinero en el tiempo, el alumnado conoce y aplica la metodología matemático-financiera y sus herramientas de valoración al análisis de las operaciones financieras más frecuentemente contratadas.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Código

Resultados previstos en la materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Emplear las herramientas de valoración financiera más apropiadas para la resolución de los problemas planteados	
Mostrar fluidez en la resolución de los problemas financieros básicos e interpretar correctamente sus resultados	
Utilizar, de forma adecuada, vocabulario y simbología matemático-financiera	
Juzgar la consistencia de sus resultados	
Resolver cuestiones financieras mediante el uso de la hoja de cálculo	
Organizar de forma eficiente el aprendizaje	
Identificar el campo de aplicación general de la Matemática financiera	
Distinguir los aspectos esenciales de las operaciones financieras	
Aplicar la lógica de la valoración financiera a nuevas operaciones	
Manejar fuentes de información económico-financiera fiables y actualizadas	
Incorporar la retroalimentación personalizada para consolidar su proceso de aprendizaje	
Mostrar una actitud respetuosa con los demás y consigo mismo en su proceso de aprendizaje	
Realizar actividades que se proponen de forma voluntaria para su autoevaluación	

Contenidos

Tema

1. Lógica de la valoración financiera y operación financiera	1.1. Valor del dinero en el tiempo 1.2. Capital financiero 1.3. Comparación y elección de capitales financieros 1.4. Ley financiera 1.4.1. Ley financiera de capitalización 1.4.2. Ley financiera de descuento 1.5. Suma financiera de capitales financieros 1.6. Operación financiera 1.6.1. Concepto 1.6.2. Elementos 1.6.3. Clasificación 1.7. Reserva matemática en una operación financiera 1.7.1. Concepto 1.7.2. Métodos de cálculo 1.8. Principios lógicos de valoración financiera 1.8.1. Subestimación de capitales futuros respecto a los presentes de igual cuantía 1.8.2. Proyección o sustitución financiera para capitales financieros 1.8.3. Productividad nominal 1.8.4. Equivalencia en toda operación financiera
2. Operaciones financieras de capitalización	2.1. Leyes financieras de capitalización 2.2. Capitalización simple 2.2.1. Concepto 2.2.2. Formulación matemática 2.2.3. Interés simple 2.2.4. Tipos de interés 2.2.5. Liquidación de intereses en una cuenta corriente 2.3. Capitalización compuesta 2.3.1. Concepto 2.3.2. Formulación matemática 2.3.3. Interés compuesto 2.3.4. Tipos de interés 2.4. Comparación de montantes en capitalización simple y compuesta 2.5. Reserva matemática de una operación financiera de capitalización 2.5.1. Cálculo por el método retrospectivo 2.5.2. Cálculo por el método prospectivo 2.6. Tipo de interés e inflación
3. Operaciones financieras de descuento	3.1. Leyes financieras de descuento 3.2. Descuento simple comercial 3.2.1. Concepto 3.2.2. Formulación matemática 3.2.3. Descuento simple 3.2.4. Tipos de descuento 3.3. Descuento bancario 3.3.1. Concepto 3.3.2. Modalidades 3.3.3. Descuento de un efecto 3.3.4. Descuento de una remesa de efectos 3.4. Vencimientos 3.4.1. Vencimiento común 3.4.2. Vencimiento medio

4. Rentas financieras ciertas	4.1. Concepto 4.2. Elementos de una renta 4.3. Tipos de rentas 4.4. Valoración financiera de una renta 4.4.1. Valor actual 4.4.2. Valor final 4.4.3. Relación entre valor actual y valor final 4.5. Valoración de rentas constantes 4.5.1. Rentas temporales 4.5.2. Rentas perpetuas 4.6. Valoración de rentas variables 4.6.1. Rentas temporales 4.6.2. Rentas perpetuas 4.7. Rentas financieras equivalentes 4.8. Rentas valoradas a tipo de interés variable
5. Operaciones financieras de préstamo	5.1. Concepto 5.2. Clasificación 5.3. Tipos de interés 5.4. Formas de amortizar un capital 5.4.1. Amortización a plazo fijo 5.4.2. Amortización normal o americana 5.4.3. Amortización sucesiva 5.5. Métodos de amortización sucesiva: casos particulares 5.5.1. Método de amortización francés 5.5.2. Método de amortización con términos crecientes en progresión geométrica 5.5.3. Método de amortización italiano 5.6. Préstamos con carencia 5.7. Préstamos con cancelación anticipada 5.8. Préstamos indizados
6. Operaciones financieras de constitución	6.1. Concepto 6.2. Clasificación 6.3. Formas de constituir un capital 6.4. Casos particulares en modalidad prepagable 6.4.1. Términos constitutivos constantes 6.4.2. Términos constitutivos crecientes en progresión geométrica 6.4.3. Cuotas de constitución constantes 6.5. Casos particulares en modalidad pospagable 6.5.1. Términos constitutivos constantes 6.5.2. Términos constitutivos crecientes en progresión geométrica 6.5.3. Cuotas de constitución constantes
7. Coste y rendimiento de las operaciones financieras	7.1. Operaciones financieras simples 7.2. Operaciones financieras compuestas

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección magistral	22.5	40	62.5
Resolución de problemas	22.5	45	67.5
Resolución de problemas de forma autónoma	5	5	10
Resolución de problemas y/o ejercicios	2.5	7.5	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodologías	
	Descripción
Lección magistral	Explicación de los contenidos más relevantes y de mayor dificultad conceptual. Selección de ejemplos para clarificar conceptos.
Resolución de problemas	Resolución de problemas sobre operaciones financieras, tutelada por el profesorado y buscando una actitud proactiva entre el alumnado, que le permita ir avanzando en contenidos matemático-financieros de dificultad progresiva hasta alcanzar autonomía de resolución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de problemas de lógica financiera de forma autónoma y en un entorno digital, siguiendo el itinerario de aprendizaje de las clases presenciales.

Atención personalizada	
Metodologías	Descripción
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada unidad didáctica del programa finaliza con un test de autoevaluación, que permite al alumnado recibir retroalimentación personalizada de su nivel de progreso en la materia. Adicionalmente, se ofrece atención tutorial individualizada a demanda del alumnado, de tipo presencial, en el horario indicado en el portal Moovi de la asignatura.

Evaluación			
	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas de forma autónoma	SISTEMA DE EVALUACIÓN CONTINUA (EC): Se realizarán tres pruebas en el cuatrimestre, con una ponderación del 30%, 30% y 40%, respectivamente. La última prueba de EC se celebrará el mismo día que la fecha oficial de la evaluación global (EG) de primera oportunidad.	30, 30 y 40	
Resolución de problemas y/o ejercicios	SISTEMA DE EVALUACIÓN GLOBAL (EG): Prueba presencial, en las fechas oficialmente establecidas para 1ª oportunidad y 2ª oportunidad.	100	

Otros comentarios sobre la Evaluación

El alumnado podrá elegir ser evaluado mediante el sistema de evaluación continua (EC) o, alternativamente, optar por una prueba de evaluación global (EG). La evaluación por defecto es la EC. El alumnado podrá elegir EG según el procedimiento y el plazo establecido por el centro. La elección de EG supone la renuncia al derecho de seguir evaluándose mediante las actividades de EC que resten y a la calificación obtenida hasta ese momento en cualquiera de las pruebas que ya se hayan realizado.

En caso de no renunciar a la evaluación continua (EC):

- La nota mínima para aprobar la asignatura es de 5 puntos.
- La primera prueba tiene un peso del 30% en la nota final. Se exige un mínimo de 5 puntos sobre un máximo de 10. Se realiza a mitad del cuatrimestre y se evalúan competencias financieras básicas de los cuatro primeros temas del programa.
- La segunda prueba tiene un peso del 30% en la nota final. Se exige un mínimo de 5 puntos sobre un máximo de 10. Se realiza a final del cuatrimestre y se evalúan competencias financieras básicas de los restantes temas.
- La tercera prueba tiene un peso del 40%. Calificación máxima de 10 puntos. Se realiza el mismo día de la fecha oficial de EG de primera oportunidad. Se evalúan competencias financieras de nivel intermedio y avanzado del programa.
- Se considerará que el alumnado se ha presentado a la evaluación continua cuando se haya presentado a alguna de las pruebas/actividades de evaluación de esta modalidad.

EG (en primera oportunidad, en segunda oportunidad o en Fin de Carrera):

- La nota mínima exigida para aprobar la asignatura es de 5 puntos.
- La prueba es presencial y consta de tres partes que evalúan, respectivamente, competencias financieras básicas, intermedias y avanzadas.
- Con la primera parte de la prueba se pueden obtener hasta 6 puntos y con las dos partes restantes hasta 4 puntos más, pudiendo alcanzar una nota máxima de 10 puntos.

El estudiantado que no participe en la EC ni en la EG figurará en las actas como no presentados.

Se recomienda al alumnado tener en cuenta el Título VII (*Do uso de medios ilícitos*), del *Reglamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado* (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Las fechas y horas de las pruebas de EG (de primera y segunda oportunidad) son las especificadas en el calendario de pruebas de evaluación aprobado por la Xunta de Facultade para el curso 2023/24. En caso de conflicto o disparidad entre las fechas de exámenes, prevalecerán las publicadas en la web de la facultad, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>. El horario de tutorías presenciales y su procedimiento de solicitud se indican en el portal Moovi, en el apartado Atención tutorial de la materia.

Fuentes de información

Bibliografía Básica

Rodríguez Parada, S. M., **MOF Virtu@I: un recurso para el aprendizaje colaborativo. Curso en línea. Plataforma Moovi**, 2022

Pablo López, A. de, **Matemática de las operaciones financieras I y II**, 2000

Pablo López, A. de, **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, 2001

Bibliografía Complementaria

Guthrie, G. L. & Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rate and Finance**, 2004

Recomendaciones

Asignaturas que continúan el temario

Decisiones de inversión/V03G020V01402

Otros comentarios

Esta materia se imparte en el PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas - Grado en Derecho, en concreto, en el primer cuatrimestre del segundo curso.

La profesora responsable es Sonia Margarita Rodríguez Parada.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría				
Asignatura	Econometría			
Código	V03G720V01214			
Titulación	PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas/Grado en Derecho			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	1c
Lengua Impartición	Castellano			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Verdugo Matés, María Victoria			
Profesorado	Verdugo Matés, María Victoria			
Correo-e	vverdugo@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/vverdugo/			
Descripción general	La asignatura se encuadra en el primer cuatrimestre del segundo curso del grado. Se trata de la una materia para alumnos que ya han completado el primer curso, y que por tanto poseen formación en las disciplinas de matemáticas y estadística, un conocimiento básico de las cuales es muy importante para el estudio de la econometría. De este modo, el alumno se halla preparado para abordar una asignatura de análisis como es la econometría, en la que emplear sus conocimientos estadísticos para construir modelos econométricos generales, que son aplicables en principio al estudio y resolución de problemas de una amplia variedad de materias relacionadas con la titulación.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Código

Resultados previstos en la materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Comprensión de las técnicas econométricas básicas desde un punto de vista teórico y aplicado.	
Manejo de las técnicas y herramientas básicas para la cuantificación de las relaciones entre variables relevantes del mundo económico y empresarial.	
Habilidades para la resolución de problemas de manera eficaz, así como para la argumentación rigurosa e inteligible.	

Contenidos

Tema	
1. Modelización econométrica.	Definición y objetivos del modelo econométrico. Diseño y construcción del modelo econométrico.
2. Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).	Especificación del modelo. Hipótesis básicas del modelo. Estimación e interpretación de los coeficientes estimados. Propiedades de los estimadores. Bondad de ajuste. Contrastes de hipótesis. Predicción. Otras cuestiones relacionadas con el Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).
3. Incumplimiento de las hipótesis clásicas.	Análisis, Consecuencias, Diagnóstico y posibles soluciones si hay incumplimiento de las hipótesis clásicas.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección magistral	20	30	50
Resolución de problemas	6	15	21
Prácticas con apoyo de las TIC	20	28	48
Observación sistemática	2	5	7
Examen de preguntas de desarrollo	2	10	12
Examen de preguntas de desarrollo	2	10	12

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodologías

Descripción

Lección magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, complementada con el uso de medios audiovisuales, así como la introducción de algunas preguntas dirigidas al estudiante, con la finalidad de transmitir conocimientos y facilitar el aprendizaje.
Resolución de problemas	Permite al alumnado implementar de forma efectiva los conocimientos teóricos adquiridos a partir de las sesiones magistrales a través de la realización de actividades tales como resolución de cuestiones, ejercicios y problemas. Los objetivos de esta técnica son: alcanzar una mayor competencia en el manejo de los contenidos aprendidos así como ilustrar sus potenciales aplicaciones.
Prácticas con apoyo de las TIC	En estas sesiones de laboratorio informático se aplicarán los conocimientos adquiridos en las clases teóricas y prácticas para realizar supuestos prácticos con la ayuda de un paquete informático econométrico. Los alumnos trabajarán de forma autónoma, individualmente o en grupo, bajo la supervisión del profesor.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Lección magistral	El alumnado podrá resolver las dudas que surjan en las clases con tutorías personalizadas
Resolución de problemas	Se resolverán ejercicios y problemas relacionados con la materia
Pruebas	Descripción
Examen de preguntas de desarrollo	El alumnado podrá resolver todas las dudas que surjan en la preparación de las pruebas de evaluación en tutorías personalizadas
Examen de preguntas de desarrollo	El alumnado podrá resolver todas las dudas que surjan en la preparación de las pruebas de evaluación en tutorías personalizadas

Evaluación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	Otras evidencias de evaluación continua	20-30	
Observación sistemática	Otras evidencias de evaluación continua	0-10	
Examen de preguntas de desarrollo	Prueba de evaluación continua que abordará temas teóricos y salidas de ordenador	30-40	
Examen de preguntas de desarrollo	Prueba de evaluación continua que abordará temas teóricos y salidas de ordenador	30-40	

Otros comentarios sobre la Evaluación

La evaluación por defecto es la AC pero el alumno podrá prescindir de la AC si no se presenta a ninguna prueba de evaluación continua en el primer mes de clases.

En las pruebas de evaluación continua se establecerá una nota mínima de 3,5 sobre 10. Si no se alcanza dicha nota, la nota de evaluación continua será la suma de las notas obtenidas en las 2 pruebas AC. Si alcanza dicha calificación, la nota de las dos pruebas se sumará a las demás notas obtenidas a lo largo del curso.

Se requiere una nota mínima de 5 puntos sobre 10 para aprobar por evaluación continua
Las fechas de las pruebas de evaluación continua se incluirán en el calendario del curso.

Alternativamente al sistema de evaluación continua, el estudiante podrá optar a ser evaluado con una única prueba de evaluación global que supondrá el 100% de la calificación. Esto también será de aplicación en la convocatoria extraordinaria del curso.

En la convocatoria fin de carrera la prueba de evaluación global supondrá el 100% de la calificación.

Las fechas de las pruebas de evaluación global serán las aprobadas por la Junta de Facultad y publicadas en la página web de la Facultad (<http://fccee.uvigo.es>).

Las tutorías serán concertadas con el profesor a través del correo electrónico

Fuentes de información

Bibliografía Básica

Cal Bouzada, M.I. y Verdugo Matés, M. V., **Guía de introducción a la econometría utilizando Gretl**, primera edición, Virtual eumed.net, 2013
Fernández-Jardón, C. M. y otros, **Econometría Estática Aplicada**, Tórculo, 1997
Gujarati, **Econometría**, cuarta edición, McGraw-Hill, 2003

Martín, G., J.M. Labeaga y F. Mochón, **Introducción a la Econometría**, Prentice Hall, 1997

Pena, J. B. y otros, **Cien ejercicios de Econometría**, Pirámide, 1999

Verdugo Matés, M. V. y Cal Bouzada, M.I., **Incumplimientos del Modelo de Regresión Lineal Normal Clásico con Gretl**, primera edición, Virtual eumed.net, 2017

Verdugo Matés, M.V. y otros, **Análisis Económico. Una aproximación práctica con Shazam**, Delta Publicaciones, 2006

Wooldridge, J.M, **Introducción a la Econometría: Un enfoque moderno**, segunda edición, Thomson-Learning, 2003

Bibliografía Complementaria

Dougherty, C., **Introduction to Econometrics**, second edition, Oxford University Press, 2002

Greene, W.H., **Análisis Económico**, tercera edición, Prentice-Hall, 1999

Novalés, A, **Econometría**, segunda edición, McGraw-Hill, 1997

Pérez, C., **Problemas resueltos de Econometría**, Thomson Paraninfo, 2006

Guisan M.C, **Econometría**, Mc GrawHill, 1997

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Estadística: Estadística/V03G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

Otros comentarios

Esta materia en el PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas-Grado en Derecho se imparte en el 1º cuatrimestre del 2º curso y el profesorado responsable está integrado por: Mª Victoria Verdugo Matés.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía				
Asignatura	Macroeconomía			
Código	V03G720V01215			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Da-Rocha Álvarez, Jose Maria			
Profesorado	Da-Rocha Álvarez, Jose Maria			
Correo-e	jmrocha@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
Descrición general	A macroeconomía céntrase no estudo da conduta da economía no seu conxunto. Analiza: o crecemento a longo prazo, as fluctuacións cíclicas da produción total, o desemprego e a inflación, a oferta monetaria e o déficit presupuestario e o comercio e as finanzas internacionais. Ademais estuda o efecto que ten sobre a economía a aplicación por parte dos gobernos de diferentes políticas económicas			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Lograr o manexo por parte dos estudantes da análise económica a través das súas ferramentas básicas, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír modelos económicos simples, que mediante unha representación simplificada da realidade permitan tratar axeitadamente o problema	A2 A5
Habilidades na busca, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e do seu contido	A3 A4
Esptar o interese dos estudantes respecto á análise dos efectos das políticas macroeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulase	A2

Contidos	
Tema	
1. Introducción.	Variables económicas clave na economía
2. O mercado de bens	Análise do mercado
3. Os mercados financeiros	Análise do mercado
4. Análise conxunta dos mercados de bens e financeiros	Avaliación de políticas en ditos mercados
5. O mercado de traballo	Análise do mercado
6. A curva de Phillips	Qué e e para que serve?
6. A dinámica e o equilibrio o Longo Prazo	Do medio o longo prazo
7. Extensions	Ciclos económicos, debeda pública...

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	2	2	4
Lección maxistral	28	42	70

Resolución de problemas de forma autónoma	14	18	32
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	16	22
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas a tomar contacto e recoller información do alumnado e presentación da materia
Lección maxistral	Procederase a exposición, a través de clases maxistrais presenciais na clase dos diferentes temas que compoñen o temario
Resolución de problemas de forma autónoma	Os alumnos realizarán os diferentes exercicios propostos polo profesor o longo do curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	O longo do curso os alumnos terán tutorías personalizadas tanto presencial como virtualmente. O horario de tutorías publicitarias en moovi como tamen se comunicara os alumnos na clase. Os alumnos no horario de tutorías podrán pasarse polos despacho o solicitarlas polo correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas e/ou exercicios	Para levar a cabo a avaliación continua realizaranse tres probas sobre os diferentes temas que inclúe a asignatura. O valor de cada unha das probas será do 30% - 30% - 40%	100	A2 A3 A4 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames. O examen evaluará toda a materia exposta ao longo do curso.	100	A2

Otros comentarios sobre la Evaluación

Convocatoria ordinaria e de 2ª oportunidade:

Hai dous modalidades alternativas:

MODALIDADE AVALIACIÓN CONTINUA

Para levar a cabo a avaliación continua realizaran o Longo do curso varias probas sobre os diferentes temas que compoñen a asignatura, ningunha delas por si mesma supera manís do 40% da cualificación final da materia e informarse o principio do curso o peso de cada unha delas.

O alumnado que sexa avaliado en réxime de avaliación continua, nunha escala de 0 a 10 puntos, superará a materia, sempre que **a media das probas sexa maior ou igual a 5 puntos.**

MODALIDADE AVALIACIÓN GLOBAL

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o alumno poderá optar a ser avaliado cunha proba de avaliación global polo 100% da cualificación. o exame evaluará toda a materia exposta o longo curso. Dita proba, que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames, **cualificarase nunha escala de 0 a 10 puntos.** Para aprobar a materia será preciso obter **unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10.**

O alumno que decida ir pola modalidade de avaliación global deberá comunicalo o profesor antes da fecha da primeira proba da avaliación continua. Un alumno que realice a primeira proba de avaliación continua no poderá cambiar logo a modalidade de avaliación global.

Convocatoria Fin de Carreira:

Na Convocatoria de Fin de Carreira o exame supoñerá un 100% da cualificación. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10 no exame da devandita convocatoria, que terá lugar na data oficial

establecida no calendario de exames.

As datas dos exames da materia poderanse consultar na páxina web da facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Blanchard, O.; Amighini, A. y Giavazzi, F., **Macroeconomía**, 5ª edición,, Pearson Educación, 2012

Andrew B. Abel, Ben S. Bernake and Dean Croushore, **Macroeconomics.**, 10th edicion, Pearson., 2021

John B. Taylor and Atila Weerapane, **Principles of Macroeconomics**, FlatWorld v 9.1, 2021

Bibliografía Complementaria

Belzunegui, B.; Cabrerizo J.; Padilla R. y Valero I., **Macroeconomía: Problemas y ejercicios resueltos**, 3ª edición, Pearson Prentice-Hall, 2013

Wendy Carlin and David Soskice, **Macroeconomics: Institutions, Instability and the financial system**, Oxford University Press, 2015

e-book cap. 1-3, 9-10, 13-17, **La Economía** www.core-econ.org,

Recomendacións

Asignaturas que se recomenda haber cursado previamente

Economía: Economía española e mundial/V03G020V01201

Economía: Microeconomía/V03G020V01101

Otros comentarios

Nesta materia, no PCEO Ade-Dereito impártese no 1º cuadrimestre no segundo curso do curso e o profesor responsable es José María da Rocha Álvarez

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito da Unión Europea				
Asignatura	Dereito da Unión Europea			
Código	V03G720V01216			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Gregores Villaverde, María José			
Profesorado	Gregores Villaverde, María José			
Correo-e	mjgv@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O estudo desta materia permitirá ao estudante coñecer mellor a súa condición de cidadán europeo e, sobre todo, ampliará a súa comprensión da dimensión xurídica da Unión Europea. Isto último permitiralle constatar a importancia que pode alcanzar o dereito nos procesos de integración.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer a estrutura organizativa e institucional da UE, así como o Ordenamento xurídico comunitario e as súas fontes e incidencia no ordenamento nacional así como as súas relacións co ordenamento xurídico internacional	
Ser capaz de manexar e interpretar o ordenamento xurídico comunitario.	
Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A1
Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A2
Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	A3
Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.	A4
Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	
Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	
Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	

Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e *multiculturalidad.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Contidos

Tema

Tema 1. Orixe e evolución histórica da Unión Europea	1. Antecedentes históricos da UE 2. O proceso de profundización da UE: la revisión de los Tratados comunitarios 3. A adhesión de novos Estados
Tema 2. A especificidade do fenómeno comunitario fronte o ordenamento internacional	1. Configuración xurídica: a UE como Organización Internacional 2. Valores, obxectivos e principios 3. O sistema de competencias
Tema 3. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ó dereito interno (I)	1. A integración europea no marco das formas de Estado 2. O "Dereito orixinario" da UE e o concepto de Constitución
Tema 4. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ó dereito interno (II)	1. Bases constitucionais da pertencencia á Unión Europea 2. A pertencencia á UE e as súas consecuencias sobre o sistema constitucional de fontes do Dereito 3. A pertencencia á Unión Europea e as súas consecuencias sobre a organización territorial do Estado español
Tema 5. Sistema institucional da UE (I)	1. Consideracións xerais: principios e medios 2. O Consello Europeo 3. O Consello
Tema 6. Sistema institucional da UE (II)	1. O Parlamento Europeo 2. A Comisión 3. Outras institucións e órganos
Tema 7. Ordenamento xurídico da UE (I)	1. O Dereito orixinario 2. O Dereito derivado 3. O proceso de formación do Dereito derivado
Tema 8. Ordenamento xurídico da UE (II)	1. As relacións entre o Dereito da UE e os Dereitos internos dos Estados membros 2. Os principios de efecto directo, primacía e responsabilidade do Estado 3. Desenvolvemento e execución do Dereito da UE
Tema 9. Sistema xudicial da UE	1. O Tribunal de Xustiza da UE: organización e funcionamento 2. Sistema de recursos ante o TJUE 3. A cuestión prexudicial: cooperación entre o TJUE e o xuíz nacional
Tema 10. A Aplicación do dereito da Unión Europea (I): Dereitos humanos e cidadanía europea	1. O proceso de incorporación dos Dereitos no Dereito da UE 2. A Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea 3. A cidadanía europea
Tema 11. A aplicación do dereito da Unión Europea (II): As liberdades fundamentais do mercado interior	1. O proceso de integración económica 2. A libre circulación de mercancías e capitais 3. A libre circulación de persoas e servizos
Tema 12. A Aplicación do dereito da Unión Europea (II): As políticas da UE	1. As políticas comúns da Unión 2. As políticas compartidas da Unión 3. As políticas nas que a Unión dispón de competencias de cooperación, apoio, complemento ou axuda
Tema 13. Acción Exterior da UE: Política exterior e de seguridade común	1. A personalidade internacional da UE 2. As competencias internacionais da UE 3. A Política exterior e de seguridade común
Tema 14. Espazo de liberdade, seguridade e xustiza: tutela xudicial e procesal na Unión Europea	1. Proceso de constitución do Espazo de liberdade, seguridade e xustiza 2. Control de fronteiras, asilo e inmigración 3. Cooperación xudicial civil e penal 4. Cooperación policial en materia penal

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Resolución de problemas	19	13	32
Lección maxistral	33	62	95
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

Resolución de problemas e/ou exercicios	0	9	9
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Traballo	0	10	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Esta actividade consistirá na resolución de casos prácticos, comentarios de sentenxa ...que serán obxecto de presentación na aula
Lección maxistral	Nas sesións maxistrais presentarase e explicarase ao alumno os aspectos principais da disciplina

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Na sesión maxistral explicarase as cuestións fundamentais da materia. Calquera dúbida pode ser consultada tanto na aula como nos horarios de tutoría que se publicarán na páxina web da facultade e que se realizarán virtualmente. As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros da plataforma de teledocencia ...) baixo a modalidade de concertación previa.
Resolución de problemas	Orientarase ao alumnado na resolución das actividades propostas. As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros da plataforma de teledocencia ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os coñecementos adquiridos na sesión maxistral serán avaliados mediante unha proba escrita de carácter obrigatorio na que se exporán cuestións de desenvolvemento. As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2022-2023 e documentación concordante. Resultado de aprendizaxe: A finalidade desta materia é que o alumno coñeza a súa condición de cidadano europeo e comprenda a dimensión xurídica da Unión Europea	40	A1 A2 A3 A4 A5
Resolución de problemas e/ou exercicios	O traballo da aula valorarase en atención a dous criterios: por unha banda, os casos prácticos e traballos que sexan obxecto de exposición na aula, así como, por parte, mediante os traballos ou casos prácticos que deberán ser entregados ao profesor Resultado de aprendizaxe: A finalidade desta materia é que o alumno coñeza a súa condición de cidadano europeo e comprenda a dimensión xurídica da Unión Europea	15	A2 A3 A5
Exame de preguntas obxectivas	Os coñecementos adquiridos na sesión maxistral serán avaliados mediante unha proba tipo test non liberatoria de 20 preguntas. As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no cronograma da materia para o curso 2023-2024. Resultado de aprendizaxe: A finalidade desta materia é que o alumno coñeza a súa condición de cidadano europeo e comprenda a dimensión xurídica da Unión Europea	30	A1 A5

Traballo	Durante o cuadrimestre os alumnos deberán realizar dous traballos, individual ou en grupo, un en relación coa parte de Dereito Constitucional e outro en relación coa parte de Dereito Internacional Público, que será entregado ao profesor.	15	A1
			A2
			A3
			A4
Esta proba cualificarase cun máximo dun punto.			
Resultados de aprendizaxe: Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico e a estrutura organizativa e institucional da Unión Europea.			

Otros comentarios sobre la Evaluación

A impartición e avaliación desta materia é responsabilidade de dúas áreas de coñecemento: a área de Dereito Constitucional e a área de Dereito Internacional Público:

- **A Área de Dereito Internacional Público impartirá as leccións 1-2; 5-8 e 13.** Estas leccións impartiranse na primeira metade do primeiro cuadrimestre.

- **A Área de Dereito Constitucional impartirá o resto de o temario: leccións 3-4; 9-12 e 14.** Estas leccións impartiranse na segunda metade do primeiro cuadrimestre

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA PARA 1ª EDICIÓN ACTAS

En canto a **avaliación**, cada unha de as áreas de coñecemento que participan na materia ten un peso **proporcional a a súa carga docente: Dereito Internacional 50% e Dereito Constitucional 50%**. Cada área, a hora de determinar a súa nota, farao seguindo os criterios establecidos na metodoloxía, é dicir, 40% o exame final, 15% a resolución de problemas e/ou exercicios, 15% os traballos e 30% as probas tipo test.

En relación á **proba ou exame final escrito**, esta proba constará de dous partes, unha por cada Área de coñecemento. Cada parte farase en follas independentes, para que cada profesor poida corrixir a súa parte. **Para superar a materia é necesario obter un mínimo do 50% en cada parte, é dicir, 2 puntos.**

Unha vez superado o prazo dun mes, dende o comenzo do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifeste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continúa.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN FINAL PARA 1ª EDICIÓN ACTAS

Os **alumnos que non se sometan a a avaliación continua**, a proba a realizar constará de dúas partes: a realización dunha proba escrita con cuestións de desenvolvemento -que se valorará con un máximo de 4 puntos por cada área de coñecemento- así como a resolución dun caso práctico -que se valorará con un máximo de 1 punto por cada área de coñecemento-, exame que, en todo caso, representará o 100% da cualificación final. En todo caso, tanto na proba de desenvolvemento como no caso práctico evaluaránse as mesmas competencias que na avaliación continúa. **Tanto o exame final como o caso práctico constarán de dous partes, unha por cada Área de coñecemento.** Cada parte farase en follas independentes, para que cada profesor poida corrixir o seu parte. **Para superar a materia é necesario obter un mínimo de o 50% en cada parte, é dicir, 2,5 puntos. En todo caso, avalíense as mesmas competencias e resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes**

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

1. Os **alumnos que seguisen o sistema de avaliación continua** e acudan a segunda oportunidade de exame ,só terán que realizar a parte teórica, que consistirá en preguntas de desenvolvemento, posto que conservarán a calificación obtida nos traballos na aula. Aplicaranse os mesmos criterios de avaliación que para asistentes a 1ª edición de Actas.

2. Os **alumnos que non se seguiron o sistema de avaliación continúa**, os criterios de avaliación son os que constan no apartado de criterios de avaliación para non asistentes 1ª edición de Actas.

3. O exame correspondente a a convocatoria "**Fin de carreira**", os criterios de avaliación son os que constan no apartado de criterios de avaliación para non asistentes 1ª edición de Actas. En todo caso, tanta na proba de examen de desenvolvemento como na resolución de problemas evaluaránse as mesmas competencias que na avaliación continúa.

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As cualificacións publicaranse na plataforma moovi con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

As titorías do profesorado da materia poden consultarse ou solicitarse no seguintes enlaces:

<http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-belen-sanchez-ramos/>

<https://fccxxt.uvigo.es/es/docencia/profesorado/pablo-riquelme-vazquez/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mangas Martín, A y Liñán Noguerras, D.J, **Instituciones y Derecho de la Unión Europea**, Última Edición,
Sobrinho Heredia, J.M, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, Derecho de la Unión Europea y el Derecho Internacional de los espacios**, 2016,

Bibliografía Complementaria

Alcaide Fernández, J; Casado Raigón, R, **Curso de Derecho de la Unión Europea**, Última Edición,
Díez de Velasco, M (Coordinado por JM Sobrino), **Las Organizaciones Internacionales**, Última Edición,
Sánchez, Víctor, M (dir), **Derecho de la Unión Europea**, Última Edición,
Sánchez Ramos, B (dir), **La Unión Europea como actor global. Algunas cuestiones analizadas desde el Tratado de Lisboa**, 2013,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Unión Europea, constitución e medio ambiente/O03G081V01913

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Dereito internacional público/O03G081V01303

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/O03G081V01204

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Contabilidade financeira I				
Asignatura	Empresa: Contabilidade financeira I			
Código	V03G720V01221			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimstre
	6	FB	2	2c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Muñoz Dueñas, María del Pilar			
Profesorado	Muñoz Dueñas, María del Pilar Orge Míguez, José Carlos			
Correo-e	pilar.munoz@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
Descripción general	Introducir ao alumno no ámbito da información económico-financeira como instrumento necesario ao proceso de toma de decisións no contexto das entidades lucrativas.- Incorporar ao alumno á filosofía do sistema contable como sistema informativo integrado en toda organización, imprescindible para o seu adecuado funcionamento.- Fomentar no alumno a idea da utilidade da ciencia contable tanto para a sociedade no seu conxunto como no ámbito da concreta entidade económica.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Conocer las bases conceptuales de la contabilidad como ciencia social, su caracter de sistema de información de características especiales, así como el concepto de utilidad de la información económico-financiera en el entramado económico.	A2 A3 A4
Conocer el funcionamiento básico de un sistema contable como instrumento informativo al servicio del proceso de toma de decisiones	A2 A3 A4
Conocer la regulación positiva de la contabilidad, sus objetivos y carácter relativo, así como el funcionamiento del sistema contable empresarial en el contexto de la regulación positiva española.	A2 A3 A4

Contidos

Tema	
1. A información económica e a toma de decisións	1.1. A información económico-empresarial 1.2. A utilidade da información económica. 1.3. Os usuarios da información económica. 1.4. A información contable: características e requisitos
2. Concepto e División da Contabilidade	2.1. Introducción ao concepto de contabilidade 2.2. División da contabilidade.
3. O Patrimonio da Empresa: elementos e relacións	3.1. O patrimonio da empresa e os seus compoñentes. 3.2. Análisis do Activo. 3.3. Análisis do Pasivo. 3.4. O fondo de manobra. 3.5. O período medio de maduración da empresa.

4. Método contable e a súa instrumentalización	4.1. O método contable e os seus obxectivos. 4.2. Os feitos contables: A súa clasificación e formulación. 4.3. Os feitos contables e o concepto de resultado. 4.4. A conta como instrumento contable. 4.5. Tipos de conta e o seu funcionamento. 4.6. O método de partida dobre. 4.7. O rexistro das operacións contables. 4.8. Contas administrativas e contas especulativas.
5. O ciclo contable	5.1. O ciclo contable: concepto e fases. 5.2. A fase inicial: inventario e apertura. 5.3. O desenvolvemento do exercicio: fase de xestión. 5.4. As operacións de conclusión do exercicio: a fase de peche. 5.5. A elaboración das contas anuais
6. A normalización contable: a regulación legal da contabilidade en España	6.1. A normalización contable: concepto, utilidade e tipos. 6.2. A regulación legal da contabilidade en España: o Plan Xeral de Contabilidade. 6.3. A estrutura do Plan Xeral de Contabilidade. 6.4. Os principios contables e as contas anuais.
7. O proceso de valoración contable	7.1. A valoración contable: concepto. 7.2. Valoración analítica e valoración sintética. 7.3. Os criterios de valoración no Plan Xeral de Contabilidade español.
8. Análise e contabilidade das existencias	8.1. Concepto e clases de existencias. 8.2. A valoración das existencias. 8.3. A contabilidade das existencias. 8.4. Depreciación das existencias. 8.5. A problemática contable de envases e embalaxes. 8.6. A problemática contable do IVE.
9. Dispoñibilidades líquidas e dereitos de cobro	9.1. O efectivo e outros activos líquidos equivalentes. 9.2. Os dereitos correntes de cobro. 9.3. A depreciación dos dereitos correntes de cobro.
10. O pasivo corrente	10.1. O pasivo: concepto e clases. 10.2. Os pasivos por operacións de tráfico. 10.3 As débedas con entidades de crédito e outros pasivos de natureza financeira. 10.4. Outras contas pasivas.
11. O inmovilizados material e intanxible	11.1. Concepto e clases. 11.2. O inmovilizado material. 11.3. Os inmovilizados materiais en curso. 11.4. Os investimentos inmobiliarios. 11.5. O inmovilizado intangible. 11.6. As correccións valorativas.
12. Os investimentos financeiros	12.1. Concepto e clases. 12.2. A valoración dos investimentos financeiros. 12.3 Os dereitos preferentes de subscripción e a súa problemática contable. 12.4. A problemática contable das accións e participacións de capital. 12.5. A problemática contable dos valores de renda fixa e créditos asimilados.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	15	30	45
Observación sistemática	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	2	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Resolución de problemas	Ao longo das clases prácticas, a medida que os alumnos desenvolven de modo autónomo problemas ou exercicios propostos polo profesor, resolveranse as dúbidas ou cuestións dun modo personalizado.

Avaliación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática por parte do docente co obxectivo de rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado. Trátase de valorar aprendizaxes e accións e como levan a cabo valorando a orde, precisión, destreza, eficacia...	10	A2 A3 A4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre algúns aspectos teóricos y/o prácticos. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia con respostas relativamente extensas.	50	A2 A3 A4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno/a debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor/a. Deste modo, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	40	A2 A3 A4

Otros comentarios sobre la Evaluación

Evaluación continua

De acordo polo establecido pola Universidade de Vigo, leste é o método de avaliación que, por defecto, aplícase ao alumnado matriculado nesta universidade.

Durante o curso, se evaluará a disposición do alumno ante a materia (asistencia, participación, actitude, ...) que se materializará na asistencia e participación nas clases prácticas, a través dunha calificación que supondrá o 10% da nota final. Será necesaria a asistencia/participación en polo menos 5 das 8 clases prácticas do curso.

Durante o mes de novembro se realizará unha proba escrita para coñecer a evolución dos coñecementos aplicados do alumnado, mediante a realización de exercicios. Tal proba supondrá o 20% da nota.

Durante o mes de decembro se realizará unha proba escrita para comprobar o nivel de asimilación, por parte do alumnado, dos conceptos teóricos que integran a materia. Tal proba supondrá o 30% da nota.

Coincidindo coa data oficial do exame final da materia, fixada polo centro, se realizará un exame escrito práctico para coñecer os coñecementos globais do alumnado neste aspecto, mediante a realización de exercicios. Supondrá o 40% da nota final.

Para superar a materia no proceso de avaliación continua será preciso obter unha nota mínima de 4 sobre 10 na proba realizada na data fixada polo centro para o exame oficial. En caso contrario, a nota máxima global que se poderá obter por avaliación continua é un 4,5.

Na convocatoria extraordinaria de xullo, o alumno realizará un exame de contido práctico, que supondrá o 60% da nota, e outro sobre os aspectos teóricos da materia, que supondrá o 30%, de obter na proba realizada en decembro unha calificación menor a 5 sobre 10. Se mantendrá a calificación obtida que se deriva da actitude ante a materia (10%), así como a correspondente á proba teórica, de haberse obtido na proba de decembro polo menos 5 sobre 10.

Evaluación global

Si o alumno non desexa ser valorado polo anteriormente descrito proceso de avaliación continua, deberá comunicar por correo electrónico ao profesor coordinador, antes do 15 de outubro, o seu desexo de avaliarse a través dunha única proba. Esta proba, na que se poderá obter até un total de 10 puntos, contendrá unha parte teórica (30%) e outra referida á vertente práctica da materia (70%), nas convocatorias ordinaria e extraordinaria, nas datas oficiais establecidas polo centro.

Exame de Fin de Carreira

Os alumnos que concorran a esta convocatoria serán avaliados co mesmo criterio descrito no apartado de avaliación global.

As datas dos exames oficiais deberán ser consultadas na páxina web da Facultade. (<http://fccee.uvigo.es>)

Tutorías

As tutorías serán presenciales o via e-mail. No primeiro caso, o alumno la solicitará vía e-mail, sendo o momento fixado de común acordo.

Recomendase a o alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), del Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado

(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Plan General de Contabilidad. R.D. 1514/2007, de 16 de noviembre (B.O.E. 20/11/07),

Bibliografía Complementaria

- Antonio Sociás Salvá y otros, **Contabilidad Financiera. El Plan General de Contabilidad 2007**, Ed. Pirámide,

- Jose Luis Wanden-Berghe Lozano (coord.), **Contabilidad Financiera. El Nuevo Plan General de Contabilidad y de PYMES.**, Ed. Pirámide,

- Enriqueta Gallego y Mateo Vara, **Manual Práctico de Contabilidad Financiera.**, Ed. Pirámide,

M.F. Losilla; A. Moreno; F. Rodríguez, **Prácticas de Contabilidad financiera**, Garceta G.E.,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Otros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 2º curso e o/o profesor/a responsable é Pilar Muñoz Dueñas

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito penal I				
Asignatura	Dereito penal I			
Código	V03G720V01222			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	OB	2	2c
Lengua Impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Torres Cadavid, Natalia			
Profesorado	Rodríguez Vázquez, Virgilio Torres Cadavid, Natalia			
Correo-e	nataliatorres@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Materia na que se estudan conceptos xerais do Dereito penal, con especial atención na teoría do delito e na teoría da pena. Materia do programa English Friendly. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
CE51 - Coñecer o concepto de Dereito penal, os criterios de aplicación temporal e espacial das normas penais, a Teoría Xeral do delito e as consecuencias xurídicas do delito.	A2 A3 A5
CE52 - Saber interpretar e aplicar as normas de Dereito penal prestando especial atención ao seu desenvolvemento pola doutrina penal española e comparada.	A2 A3 A5
CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de achegar solucións xuridicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica.	A2 A3

Contidos

Tema	
INTRODUCCIÓN	Lección 1. Dereito penal. Denominación. Dereito penal obxectivo. Concepto formal de Dereito penal. Concepto material de Dereito penal. Autonomía ou accesoriade do Dereito penal. Parte xeral e Parte especial do Dereito penal. Lección 2. O ius puniendi ou potestade punitiva (o denominado Dereito penal subxectivo) Lección 3. Ciencia xurídico penal, ciencias penais e relacións do Dereito penal con outras ramas do Dereito. Lección 4. Evolución da Ciencia penal e do Dereito penal. Lección 5. Fontes do Dereito penal. O principio de legalidade penal. A lei penal. Outras fontes do Dereito penal. Lección 6. Interpretación da lei penal. Lección 7. Ámbito temporal da lei penal. Lección 8. Ámbito espacial da lei penal.

O DELITO	Lección 9. Concepto de delito. A estrutura do concepto de delito: a súa evolución. Concepto legal de delito no Dereito español. Lección 10. A acción ou conduta como fundamento do delito. Lección 11. Ausencia de acción: causas e supostos. As "actuacións" das persoas xurídicas.
O DELITO COMISIVO	Lección 12. O tipo de inxusto. Clases de delitos (tipos). Lección 13. A antixuridicidade. O ben xurídico. Lección 14. Parte obxetiva do tipo de inxusto. Elementos obxetivos do tipo. Tipos abertos e elementos especiais da antixuridicidade. Elementos esenciais e accidentais do tipo. Lección 15. Parte obxetiva do tipo en delitos de resultado: causalidade e imputación obxetiva. Lección 16. Parte subxetiva do tipo. Introducción. Elementos subxetivos (específicos) do tipo ou do inxusto. O dolo. Lección 17. Exclusión do dolo: o erro de tipo. Erro de prohibición. Erro directo e inverso (de tipo ou de prohibición). Erro sobre causas de xustificación. Erro sobre causas de atipicidade penal. Erro sobre os tipos abertos. Lección 18. A imprudencia. O delito imprudente. Lección 19. Principio de responsabilidade subxetiva e combinacións de dolo e imprudencia. Lección 20. Parte negativa do tipo: causas de atipicidade. Lección 21. Parte negativa do tipo: causas de xustificación. Lección 22. Lexítima defensa. Lección 23. Estado de necesidade e estado de necesidade defensivo. Lección 24. Caso fortuito. Risco permitido. Inesixibilidade xurídica xeral. Lección 25. O cumprimento dun deber e o exercicio lexítimo dun dereito, oficio ou cargo. A cuestión da obediencia debida. O consentimento. Lección 26. A culpabilidade. A imputabilidade. A lei de responsabilidade penal do menor de idade. A "actio libera in causa". Lección 27. A conciencia da antixuridicidade. O erro de prohibición (remisión). O erro sobre as causas de inculpabilidade. A inesixibilidade subxetiva. O medo insuperable. Distintas clases de emocións, afectos ou estados persoais e a súa relevancia. O conflito. Lección 28. A punibilidade. Condicións obxetivas de punibilidade. Causas persoais de exclusión da punibilidade e de excusas absolutorias ou causas de supresión ou condonación da punibilidade.
O DELITO OMISIVO	Lección 29. A omisión. Clases: tipos de omisión pura e tipos de comisión por omisión. O tipo de omisión pura. O tipo de comisión por omisión. Peculiaridades dos delitos omisivos.
FORMAS DE APARICIÓN DO DELITO	Lección 30. As etapas na realización do delito. Lección 31. A codelincuencia: a autoría. Conceptos de autor. Distinción entre autoría e participación no sistema da autoría restritiva: consecuencias e criterios. As formas da autoría. A regulación da autoría no Código penal. Lección 32. A codelincuencia: a participación. As formas de participación no Código penal. Lección 33. Unidade e pluralidade de delitos. O concurso de leis: regras. O concurso de delitos. Delito permanente e delito de hábito. Delito continuado.
CIRCUNSTANCIAS MODIFICATIVAS XENÉRICAS	Lección 34. Circunstancias xenéricas. Teoría do delito ou da determinación da pena. Diversos sistemas lexislativos. Clasificación sistemática. Lección 35. Circunstancias atenuantes. As eximentes incompletas.
AS CONSECUENCIAS XURÍDICAS DO DELITO	Lección 36. O sistema de sancións no Dereito penal español. A pena privativa de liberdade. Formas substitutivas da execución das penas privativas de liberdade. Lección 37. Penas privativas de dereitos. A pena de multa. Disposicións comúns sobre as penas, as súas clases e efectos. Lección 38. Aplicación e determinación das penas. Lección 39. As medidas de seguridade. As consecuencias accesorias. Lección 40. Extinción da responsabilidade criminal. Lección 41. A responsabilidade civil derivada de delitos.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
--	----------------	----------------------	---------------

Lección maxistral	51.5	99.5	151
Resolución de problemas	25	44	69
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan casos prácticos e/ou problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas. Adoita empregarse como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	As titorías do profesorado da materia pode consultarse e/ou solicitarse no/s seguinte/s enlace/s: http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/virgilio-rodriguez-vazquez/ http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/natalia-torres-cadavid/ http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/manuel-arias-carral/
Resolución de problemas	As titorías do profesorado da materia pode consultarse e/ou solicitarse no/s seguinte/s enlace/s: http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/virgilio-rodriguez-vazquez/ http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/natalia-torres-cadavid/ http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/manuel-arias-carral/

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas e/ou exercicios	O sistema de avaliación ao que pode optar o alumnado é de dous tipos: avaliación continua ou avaliación global. Unha vez superado o prazo dun mes, desde o comezo do curso académico, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A asistencia ás clases prácticas é un factor esencial que se valora no proceso de avaliación continua. É preciso ter asistido ao 75% das clases prácticas para poder acceder ao sistema de avaliación continua. No caso de que por calquera motivo o alumnado non poida asistir ao 75%, non poderá participar no sistema de avaliación continua, debendo realizar un único examen final. A proba de resolución de problemas e/ou exercicios consistirá nun exame escrito no que o alumnado debe resolver un ou varios casos prácticos. A data, horario e lugar de realización desta proba serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante. Na avaliación continua esta constitúe a terceira proba, sumándose ás dúas probas tipo test que se explican no seguinte apartado, e supón o 40% da cualificación final da materia.	40	A2 A3 A5
Exame de preguntas obxectivas	1.ª proba tipo test: o sistema de avaliación continua consistirá en dúas probas parciais tipo test ao longo do curso e nunha proba final, consistente na resolución dun ou varios casos prácticos, exposta anteriormente. A dúas probas tipo test consistirán en sendos exames de 25 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. O lugar, data e contido da primeira proba tipo test indícarase polo coordinador da materia na primeira semana do curso. A cualificación da primeira proba tipo test supón o 30% da cualificación final da materia.	30	A2 A3 A5

Exame de preguntas obxectivas	2.ª proba tipo test: o sistema de avaliación continua consistirá en dúas probas parciais tipo test ao longo do curso e nunha proba final, consistente na resolución dun ou varios casos prácticos, exposta anteriormente. A dúas probas tipo test consistirán en sendos exames de 25 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. O lugar, data e contido da segunda proba tipo test indícarase polo coordinador da materia na primeira semana do curso. A cualificación da segunda proba tipo test supón o 30% da cualificación final da materia.	30	A2 A3 A5
-------------------------------	--	----	----------------

Otros comentarios sobre la Evaluación

1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA A 1.ª OPORTUNIDADE DE EXAME

a) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

Descríbese nos apartados anteriores.

b) SISTEMA DE AVALIACIÓN GLOBAL: un único exame, que incluírá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da

asignatura. Constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica. A parte teórica consistirá nunha proba tipo test, de 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. Esta parte representa o 60% da cualificación final. A parte práctica consistirá en resolver un ou varios casos prácticos. Esta parte representa o 40% da cualificación final. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos

na suma da cualificación de ambas dúas partes. As datas, horarios e lugar de realización destas probas serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As competencias que se avalían e os resultados de aprendizaxe para o alumnado non se somete á avaliación continua coinciden cos establecidos para o alumnado que se somete á avaliación continua, salientando as seguintes competencias: CB2, CB3, CG1, CG2, CG3, CG4, CE43, CE44, CT1, CT5, e os seguintes resultados de aprendizaxe: coñecer o significado e a función do Dereito penal; coñecer as fontes do Dereito penal; utilizar os diferentes métodos de interpretación xurídica aplicados ao Dereito penal; coñecer, comprender, interpretar e analizar adecuadamente as categorías e conceptos da Teoría Xeral do Delito; coñecer, comprender, interpretar e analizar adecuadamente a Teoría da Pena; coñecer e comprender os problemas sobre os concurso de leis e de delitos: resolver supostos prácticos en materia penal, manexando adecuadamente as aportacións doutrinarias e xurisprudenciais para fundamentar xuridicamente a solución.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA A 2.ª OPORTUNIDADE E FIN DE CARREIRA: un único exame, que incluírá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da asignatura. Constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica. A parte teórica consistirá nunha proba tipo test, de 50 preguntas, con catro posibles respostas, das cales só unha é correcta. Para a súa cualificación, as respostas incorrectas restan a metade do que suman as correctas, non puntuándose as deixadas en branco. Esta parte representa o 60% da cualificación final. A parte práctica consistirá en resolver un ou varios casos prácticos. Esta parte representa o 40% da cualificación final. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ambas dúas partes. As datas, horarios e lugar de realización destas probas serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As competencias que se avalían e os resultados de aprendizaxe para o alumnado que se acolla a estas oportunidades de avaliación coinciden cos establecidos para o alumnado que se acolle á avaliación continua, salientando as seguintes competencias: CB2, CB3, CG1, CG2, CG3, CG4, CE43, CE44, CT1, CT5, e os seguintes resultados de aprendizaxe: coñecer o significado e a función do Dereito penal; coñecer as fontes do Dereito penal; utilizar os diferentes métodos de interpretación xurídica aplicados ao Dereito penal; coñecer, comprender, interpretar e analizar adecuadamente as categorías e conceptos da Teoría Xeral do Delito; coñecer, comprender, interpretar e analizar adecuadamente a Teoría da Pena; coñecer e comprender os problemas sobre os concurso de leis e de delitos: resolver supostos prácticos en materia penal, manexando adecuadamente as aportacións doutrinarias e xurisprudenciais para fundamentar xuridicamente a solución.

As datas, horarios e lugar de realización destas probas serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao

estudantado matriculado.

As titorías do profesorado da materia pode consultarse e/ou solicitarse no/s seguinte/s enlace/s:

<http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/virgilio-rodriguez-vazquez/>

<http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/natalia-torres-cadavid/>

<http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/manuel-arias-carra/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DÍAZ Y GARCÍA CONLLEDO (dir.)/TRAPERO BARREALES/DURÁN SECO/ESCOBAR VÉLEZ, **Casos prácticos de Derecho Penal. 1, Introducción y consecuencias jurídicas del delito**, 1.ª, EOLAS, 2012

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3.ª, Tirant lo Blanch, 2016

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel (dir.), **Derecho Penal en Casos Parte General -Estudio Analítico-práctico-**, 1.ª, Tirant lo Blanch, 2018

LUZÓN PEÑA, (dir.), DÍAZ Y GARCÍA CONLLEDO, (coord.), DE VICENTE REMESAL, PAREDES CASTAÑÓN. OLAIZOLA, **Código Penal**, 5.ª, Reus, 2017

MIR PUIG, Santiago (a cargo de Víctor Gómez Martín), **Derecho penal. Parte general**, 10.ª, Reppertor, 2015

MUÑOZ CONDE, Francisco/GARCÍA ARÁN, Mercedes, **Derecho penal. Parte general**, 10.ª, Tirant lo Blanch, 2019

CARD, Richard/MOLLOY, Jill, **Card, Cross & Jones Criminal Law**, 22.ª, Oxford, 2016

CRAWLEY, Elaine/SPARKS, Richard, **Age of Imprisonment: Work, Life and Death Among Older Men in British Prisons**, 1.ª, Routledge, 2013

DZUR, Albert/LOADER, Ian/SPARKS, Richard, **Democratic Theory and Mass Incarceration**, 1.ª, Oxford, 2016

GARLAND, David/SPARKS, Richard, **Criminology and Social Theory**, 1.ª, Oxford, 2000

HERRING, Jonathan, **Criminal Law Text, Cases, and Materials**, 8.ª, Oxford, 2018

HOPE, Tim/SPARKS, Richard, **Crime, Risk and Insecurity**, 1.ª, Routledge, 2000

HORDER, Jeremy, **Ashworth's Principles of Criminal Law**, 9.ª, Oxford, 2019

LOADER, Ian/SPARKS, Richard, **Public Criminology**, 1.ª, Routledge, 2011

NEWBURN, Tim/ SPARKS, Richard, **Criminal Justice and Political Culture: National and International dimensions of crime control**, 1.ª, Routledge, 2004

ORMEDORD, David/LAIRD, Karl, **Smith, Hogan, & Ormerod's Criminal Law**, 15.ª, Oxford, 2018

SPARKS, Richard/BOTTOMS, Anthony/HAY, Will, **Prisons and the Problem of Order**, 1.ª, Clarendon, 1996

Bibliografía Complementaria

ÁLVAREZ GARCÍA, Javier/GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis (dir.), **Comentarios a la reforma penal de 2010**, 1.ª, Tirant lo Blanch, 2010

BERDUGO GÓMEZ DE LA TORRE, Ignacio, **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal. Tomo I, Introducción al Derecho penal**, 2.ª, lustel, 2015

BUSTOS RAMÍREZ, Juan/HORMAZÁBAL MALARÉE, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 1.ª ed. Reimpresión, Trotta, 2006

CEREZO MIR, José, **Curso de Derecho penal español. Parte general, Tomo III. Teoría jurídica del delito/2**, 1.ª, Tecnos, 2001

CEREZO MIR, José, **Curso de Derecho penal español. Parte general, Tomo II. Teoría jurídica del delito/1**, 6.ª, Tecnos, 1998

CEREZO MIR, José, **Curso de Derecho penal español. Parte general, Tomo I. Introducción**, 6.ª, Tecnos, 2004

COBO DEL ROSAL, Manuel/VIVES ANTÓN, Tomás, **Derecho penal. Parte general**, 5.ª, Tirant lo Blanch, 1999

COBO DEL ROSAL, Manuel/QUINTANAR DÍEZ, Manuel, **Instituciones de Derecho penal español, Parte general**, 2.ª ed. Reimpresión, CESEJ, 2008

COBO DEL ROSAL, Manuel; PERIS RIERA, Jaime Miguel; QUINTANAR DÍEZ, Manuel; SÁNCHEZ DOMINGO, Mª Belén, **Sinopsis de Derecho penal. Parte general libro de estudio**, 1.ª, Dykinson S.L., 2011

CUELLO CONTRERAS, Joaquín, **El Derecho penal español. Parte general. Nociones introductorias. Tomo I**, 3.ª, Dykinson S.L., 2002

CUELLO CONTRERAS, Joaquín, **El Derecho penal español. Parte general. Volumen II. Teoría de delito**, 1.ª, Dykinson S.L., 2009

CUELLO CONTRERAS, Joaquín/MAPELLI CAFFARENA, Borja, **Curso de Derecho penal. Parte general**, 3.ª, Tecnos, 2015

CUERDA ARNAU, María Luisa, **Derecho Penal Parte General Casos prácticos**, 1.ª, Tirant lo Blanch, 2004

DEMETRIO CRESPO, Eduardo (coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, Tomo II: Teoría del delito**, 2.ª, lustel, 2015

DEMETRIO CRESPO, Eduardo, **Prevención general e individualización judicial de la pena**, 2.ª, Editorial B de f, 2016

DE VICENTE MARTÍNEZ, Rosario, **Vademécum de Derecho penal**, 4.ª, Tirant lo Blanch, 2016

DÍEZ RIPOLLÉS, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4.ª, Tirant lo Blanch, 2016

GARCÍA-PABLOS DE MOLINA, Antonio, **Introducción al Derecho penal**, 5.ª, Centro de Estudios Ramón Areces, 2012

GIL GIL, Alicia/LACRUZ LÓPEZ, Juan Manuel/MELENDO PARDOS, Mariano/NÚÑEZ FERNÁNDEZ, José, **Curso de Derecho penal, Parte General**, 2.ª, Dykinson S.L., 2015

GÓMEZ RIVERO, Carmen (dir.)/MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Isabel/NÚÑEZ CASTAÑO, Elena, **Nociones fundamentales de Derecho penal, Parte general**, 4.ª, Tecnos, 2019

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Esquemas: Derecho Penal. Parte General**, 5.ª, Tirant lo Blanch, 2015

GRACIA MARTÍN, Luis (coord.)/BOLDOVA PASAMAR, Miguel Ángel/ALASTUEY DOBÓN, Carmen, **Lecciones de consecuencias jurídicas del delito: el sistema de penas, medidas de seguridad. consecuencias accesorias y responsabilidad civil derivadas del delito**, 5.ª, Tirant lo Blanch, 2015

JESCHECK, Hans-Heinrich/WEIGEND, Thomas, **Tratado de Derecho penal. Parte general. Traducción de la 5.ª edición alemana por OLMEDO CARDENETE**, 5.ª, Comares, 2002

LANDECHO VELASCO, Carlos María/MOLINA BLÁZQUEZ, Concepción, **Derecho penal español. Parte general**, 10.ª, Tecnos, 2017

LASCURAIN SÁNCHEZ, Juan Antonio (coord.), **Introducción al Derecho penal**, 2.ª, Civitas Thomson Reuters, 2015

LUZÓN CUESTA, José María, **Compendio de Derecho penal Parte General**, 25.ª, Dykinson S.L., 2019

MAPELLI CAFFARENA, Borja, **Las consecuencias jurídicas del delito**, 5.ª, Civitas Thomson Reuters, 2011

MAQUEDA ABREU, María Luisa/LAURENZO COPELLO, Patricia, **El Derecho penal en casos. Parte general. Teoría y práctica**, 5.ª, Tirant lo Blanch, 2017

MARTÍNEZ ESCAMILLA, Margarita/MARTÍN LORENZO, María/VALLE MARISCAL DE GANTE, María, **Derecho penal. Introducción. Teoría Jurídica del Delito. Materiales para su docencia y aprendizaje**, 1.ª, Universidad Complutense de Madrid, 2012

OBREGÓN GARCÍA, Antonio, **Derecho penal. Parte general : elementos básicos de teoría del delito**, 2.ª, Tecnos, 2015

ORTIZ DE URBINA GIMENO, Íñigo (coord.), **Memento Reforma penal: L.O. 5/2010**, 1.ª, Francis Lefebvre, 2010

ORTS BERENGUER, Enrique/GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte General**, 7.ª, Tirant lo Blanch, 2017

POLAINO NAVARRETE, Miguel, **Lecciones de Derecho penal parte general. Tomo I**, 4.ª, Tecnos, 2019

POLAINO NAVARRETE, Miguel, **Lecciones de Derecho penal parte general. Tomo II**, 2.ª, Tecnos, 2016

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (con colaboración de F. MORALES PRATS), **Parte General del Derecho Penal**, 5.ª, Aranzadi, 2015

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (dir.), **La reforma penal de 2010: análisis y comentarios**, 1.ª, Aranzadi, 2010

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo et al. (dir.), **Esquemas de Teoría jurídica del delito y de la pena**, 4.ª, Tirant lo Blanch, 2018

RIOS, Julián/PASCUAL, Esther/ETXEBARRÍA, Xabier, **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 1.ª, Universidad Pontificia Comillas, 2016

ROCA AGAPITO, Luis, **Las consecuencias jurídicas del delito**, 1.ª, Tirant lo Blanch, 2017

RODRÍGUEZ RAMOS, Luis, **Compendio de Derecho penal**, 2.ª, Dykinson S.L., 2010

RODRÍGUEZ VÁZQUEZ, Virgilio, **Responsabilidad penal en el ejercicio de actividades médico-sanitarias**, 1.ª, Marcial Pons, 2012

ROXIN, Claus (traducción de la 2ª ed. alemana y notas por Diego-Manuel Luzón Peña, Miguel Díaz y Gar, **Derecho penal. Parte general. T.I, Fundamentos. La estructura de la teoría del delito**, 1.ª, Civitas Thomson Reuters, 2008

ROXIN, Claus (Traducción y notas de Diego-Manuel Luzón Peña (Director), José Manuel Paredes Castañón, **Derecho penal, Parte General, tomo II, Especiales formas de aparición del delito**, 1.ª, Civitas, 2014

RUBIO LARA, Pedro Ángel, **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, 1.ª, Tirant lo Blanch, 2017

RUBIO LARA, Pedro Ángel, **Manual Teórico-Práctico de la Teoría Jurídica del delito (adaptado a las reformas de 2015)**, 1.ª, Tirant lo Blanch, 2017

SÁNCHEZ MELGAR, Julián (coord.), **Código Penal. Comentarios y Jurisprudencia**, 4.ª, Sepin, 2016

SÁNCHEZ-OSTIZ, Pablo/ÍÑIGO CORROZA, María Elena, **Delictum 2.0. Materiales para clases prácticas de introducción a la teoría general del delito**, 3.ª, Aranzadi, 2015

SÁNCHEZ-OSTIZ GUTIÉRREZ, Pablo, **Casos que hicieron doctrina en Derecho penal**, 2.ª, La Ley, 2011

VARELA CASTRO, Luciano/BARREIRO PRADO, Xosé Xoán, **Diccionario xurídico galego**, 1.ª, Ed. Xerais/Xunta de Galicia, 2011

ZÁRTAE CONDE, Antonio/GONZÁLEZ CAMPO, Eleuterio, **Derecho penal. Parte General**, 1.ª, La Ley, 2015

ZUGALDÍA ESPINAR, José Miguel (dir.)/PÉREZ ALONSO, Esteban Juan (coord.)/et al., **Fundamentos de Derecho penal (Parte General)**, 4.ª, Tirant lo Blanch, 2010

PÉREZ ALONSO, Esteban (coord.), **Derecho penal. Parte General. Manual**, Editorial B de f, 2022

CANCIO MELIÁ, Manuel, **Conducta de la víctima e imputación objetiva en Derecho penal. Estudio sobre los ámbitos de responsabilidad de víctima y autor en actividades arriesgadas**, 3.ª, Editorial B de f, 2022

ÍÑIGO CORROZA, María Elena/RUIZ DE ERENCHUN ARTECHE, Eduardo/SÁNCHEZ OSTIZ, Pablo, **Iuspoenale 1.0**, 4.ª, Universidad de Navarra, EUNSA, 2022

GRECO, Luis, **La teoría de la imputación objetiva: una introducción**, Zela Grupo Editorial, 2021

ORTEGA MATESANZ, Alfonso, **La penalidad del concurso de delitos en el sistema jurídico-penal español. Estudio de las reglas limitativas de los arts. 76 y 77 CP**, Reus, 2022

ROBLES PLANAS, Ricardo, **Teoría de las normas y sistema del delito**, Atelier, 2021

Recomendaciones

Asignaturas que continúan el temario

Dereito penal II/O03G081V01402

Criminología e dereito penitenciario/O03G081V01925

Dereito penal e procesual de menores/O03G081V01924

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G081V01103

Dereito: Dereito romano/O03G081V01104

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito/O03G081V01101

Otros comentarios

É necesario estudar a materia a través de manuais e do Código Penal vixente.

O manual de referencia é o seguinte: LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel, Lecciones de Derecho penal. Parte general, 3.^a ed., Valencia, Tirant lo Blanch, 2016.

As prácticas faranse seguindo o libro: LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel (dir.), Derecho Penal en Casos, Parte General -Estudio Analítico-práctico-, Valencia, Tirant lo Blanch, 2018.

É necesario completar o estudo a través da xurisprudenza. Xa que logo, será preciso o adecuado manexo das Bases de Datos xurídicas (electrónicas).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito civil I. Obrigas e contratos				
Asignatura	Dereito civil I. Obrigas e contratos			
Código	V03G720V01223			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Noriega Rodríguez, Lidia			
Profesorado	Noriega Rodríguez, Lidia			
Correo-e	lidianr@uvigo.gal			
Web				
Descrición general	Materia que constitúe unha das partes do Dereito civil patrimonial, e que comprende o estudo da obrigación, o contrato, os contratos en particular, o enriquecemento sen causa e a responsabilidade civil *extracontractual.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obriga e os contratos.	A2
Dedicase una especial atención á responsabilidade civil tanto contractual coma extracontractual.	A3
	A4

Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.

Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

- Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
- Coñecer as normas civís relativas ao dereito de Obrigacións, á Teoría Xeral da Contratación e aos Contratos en particular, con referencia á responsabilidade civil contractual e extracontractual

- Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto
- Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Contidos	
Tema	
Tema I: O Dereito Civil Patrimonial. A obriga. Fontes.	1. Dereito Civil Patrimonial. 2. O dereito de obrigacións. Noción de obrigacións. 3. As obrigacións naturais. 4. Fonte das obrigacións. O artigo 1089 do Código civil. 5. Consideración sobre as distintas fontes das obrigacións.
Tema II. Estructura da relación obligatoria. A clasificación das obrigacións.	1. A estrutura xeral da relación obligatoria. 1.1. Os suxeitos da obrigación. 1.2. A prestación. 2. O dereito e crédito: diferenciación dos dereitos reais. 3. Clasificación das obrigacións. 3.1. Obrigacións persoais e non persoais. 3.2. Obrigacións mancomunadas e solidarias. 3.3. Obrigacións positivas e negativas. 3.4. Obrigacións transitorias e duraderas. 3.5. Obrigacións principais e accesorias. 3.6. Obrigacións de cuota líquida e ilíquida. 3.7. Obrigacións divisibles e indivisibles. 3.8. Obrigacións xenéricas e específicas. 3.9. Obrigacións simples e complexas.
Tema IV. O incumprimento das obrigacións: causas e efectos. A protección do crédito.	1. Os supostos do incumprimento. 2. A responsabilidade do deudor. 3. O caso fortuito e a forza maior como causas de exoneración para o deudor. 4. A responsabilidade do deudor por incumprimento a él imputable. 5. A reacción do acreedor e a execución forzosa. 6. A indemnización de danos e perxuícios. 7. O artigo 1911 do Código civil: a responsabilidade patrimonial universal e seus caracteres. 8. Nocións básicas sobre as accións subrogatorias, directa e pauliana. 9. A acción subrogatoria ou indirecta. 10. A acción directa. 11. A acción pauliana ou revocatoria.
Tema V. O contrato: concepto e requisitos. A formación do contrato.	1. O concepto de contrato. 2. Clasificación dos contratos. 2.1. Contratos consensuais, reais e formales. 2.2. Contratos gratuitos e contratos onerosos. 2.3. Contratos típicos e atípicos. 2.4. Contratos instantáneos, duraderos e de execución periódica. 2.5. Contratos bilaterales e unilaterales. 3. Os elementos do contrato. 3.1. Elementos esenciais. 3.2. Elementos accidentais. 4. A libre formación do consentimento e os vicios da vontade. 4.1. O error. 4.2. A violencia. 4.3. A intimidación. 4.4. O dolo. 5. A forma do contrato. O principio de liberdade de forma.
Tema VI. O precontrato. As condicións xerais da contratación. A interpretación e integración do contrato.	1. O precontrato ou promesa de contrato. 2. O contrato de opción. 3. As condicións xerais da contratación e os contratos de adhesión. 3.1. Noción de condicións xerais da contratación. 3.2. A eficacia obligatoria dos contratos de adhesión. 3.3. As condicións xerais da contratación en Dereito español. 4. A interpretación do contrato. 4.1. Os criterios interpretativos de carácter subxectivo. 4.2. Os criterios interpretativos de carácter obxectivo. 4.3. O art. 1289 do Código civil 5. A integración do contrato.

Tema VII. A eficacia e ineficacia do contrato.	1. Os efectos do contrato. 2. Premisa sobre a ineficacia do contrato. 3. A nulidade do contrato. 3.1. Causas de nulidade. 3.2. A acción de nulidade. 3.3. Consecuencias da nulidade. 3.4. A nulidade parcial do contrato. 4. A anulabilidade do contrato. 4.1. Causas de anulabilidade. 4.2. A acción de anulabilidade. 4.3. Efectos da anulabilidade. 5. A pervivencia dos contratos inválidos. 6. O mutuo disenso. 7. O desistimento unilateral. 8. A resolución do contrato por incumplimento. 9. A rescisión do contrato. 10. A revocación do contrato.
Tema VIII. A donación. A compraventa.	I. O contrato de donación. 1. Concepto de donación. 2. Modalidades da donación. 3. Presupostos e elementos da donación. 4. A revocación das donacións. 5. Reducción das donacións inoficiosas. II. O contrato de compraventa. 1. A compraventa: ideas xerais. 2. O obxecto da compraventa. 3. Dereitos e obrigacións do vendedor. 4. Dereitos e obrigacións do comprador. 5. A dobre venda. 6. Os riesgos na compraventa; o art. 1452 do Código civil.
Tema IX. O contrato de arrendamento urbano. O contrato de arrendamento rústico. O contrato de obra e servizos.	I. O contrato de arrendamento urbano. 1. O contrato de arrendamento urbano: consideracións xerais. 2. O arrendamento de vivienda. Modificacións lexislativas. 3. Os restantes arrendamentos urbanos. II. El contrato de arrendamento rústico. 1. Os arrendamentos rústicos: nocións xerais e lexislación aplicable. 2. Réxime xurídico básico dos arrendamentos rústicos. 3. A aparcería agraria. III. O contrato de obra. 1. O contrato de obra: concepto e caracteres. 2. O obxeito do contrato de obra. 3. Posición do contratista. 4. Posición do comitente. 5. A responsabilidade por ruína: o art. 1591 do Código civil. 6. As responsabilidades na construción na Ley Ordenación Edificación.
Tema X: O contrato de mandato. O contrato de sociedade. O contrato de préstamo.	I. O contrato de mandato. 1. Concepto. 2. Clases de mandato. 3. Réxime básico do contrato de mandato. II. O contrato de sociedade. 1. Concepto e notas esenciais do contrato de sociedade. 2. A personalidade xurídica das sociedades civís. 3. Clases de sociedades. 4. Contido do contrato de sociedade. 5. Disolución e liquidación da sociedade. III. O contrato de préstamo. 1. O préstamo de uso. 2. O mutuo o simple préstamo.

Tema XI: O contrato de depósito. O contrato de fianza.

- I. O contrato de depósito.
 1. Concepto.
 2. Clases de depósito.
 3. Contido do contrato de depósito.
 4. Extinción do contrato de depósito.
 5. O depósito irregular.

- II. o contrato de fianza.
 1. Concepto.
 2. Clases de fianza.
 3. As relacións entre deudor e fiador.
 4. As relacións dos cofiadores entre sí.
 5. Extinción do contrato de fianza.

Tema XII: A transacción. O convenio arbitral. Os contratos aleatorios.

- I. O contrato de transacción.
 1. Concepto de transacción.
 2. Os efectos da transacción.
 - 3- A transacción xudicial.

- II. O convenio arbitral.
 1. O convenio arbitral: concepto e tipos.
 2. Obxeito do arbitraje.
 3. Os árbitros.
 4. Efectos do arbitraje: o laudo.

- III. Os contratos aleatorios.
 1. A categoría xeral dos contratos aleatorios.
 2. O xogo e a aposta.
 3. O contrato de renta vitalicia.
 - 3.1. Suxeitos.
 - 3.2. Contido do contrato de renta vitalicia.
 4. O contrato de alimentos o vitalicio.
 - 4.1. A Ley 41/2003, de 18 de novembro.
 - 4.2. Contido básico do contrato de alimentos.

Tema XIII: Os cuasicontratos. A responsabilidade extracontractual.

- I. Os cuasicontratos.
 1. Concepto.
 2. Clases de cuasicontratos:
 - 2.1. A xestión de negocios alleos.
 - 2.2. O cobro e o pago do indebido.
 - 2.3. O enriquecemento inxusto.
- II. A responsabilidade extracontractual.
 1. Os actos ilícitos como fonte das obrigacións.
 2. A responsabilidade subxetiva ou culposa por feitos propios.
 3. A responsabilidade por feito allego: carácter subxetivo da responsabilidade indirecta.
 4. O art. 1903 do Código civil: supostos de responsabilidade por feito allego.
 5. Evolución no orden lexislativo: "da responsabilidade por culpa á responsabilidade por risco".
 6. Supostos de responsabilidade obxetiva no Código civil.
 7. Principais supostos de responsabilidade obxetiva no dereito español.
 8. A reparación do dano: específica e pecuniaria.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	33	47.5	80.5
Estudo de casos	15	0	15
Debate	4.5	0	4.5
Exame de preguntas obxectivas	1	49	50

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o estudante.

Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Posteriormente, será obxecto de exposición e debate polos alumnos
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A titorización efectuarase de xeito presencial, en horario de titoría, ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia a través do despacho virtual) baixo a modalidade de concertación previa.
Estudo de casos	A titorización efectuarase de xeito presencial, en horario de titoría, ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia a través do despacho virtual) baixo a modalidade de concertación previa.
Debate	
Pruebas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	A titorización efectuarase de xeito presencial, en horario de titoría, ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia a través do despacho virtual) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Estudo de casos	Estudo de casos/análises de situacións coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Posteriormente, será obxecto de exposición e debate polos alumnos.	40	A2 A3 A4
	Resultados de aprendizaxe: Trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obrigación e os contratos.		
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral	20	A2 A3 A4
Exame de preguntas obxectivas	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	40	A2 A3 A4

Otros comentarios sobre la Evaluación

1-Avaliación da primeira edición de actas:

Todos os estudantes terán que facer un exame teórico final no que se lle farán preguntas de desenvolvemento sobre a materia, que supondrá o 40% da calificación final.

O alumnado que se acolla a **avaliación continua**: evaluaránse os casos prácticos realizados nas clases prácticas, así como a asistencia e a participación nas mesmas. A calificación supondrá o 40% da nota final. Para acollerse o sistema de avaliación continua, é obrigatorio a asistencia, ó menos, do 80% das clases.

Unha vez superado o prazo dun mes, dende o comienzo do curso académico, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse o sistema de avaliación continua.

Asemesmo, durante o curso académico celebrarase un debate sobre os contidos da materia nos que se valorará a participación e os coñecementos. A valoración na calificación final será do 20%.

Entenderase que o alumnado na avaliación continua deberá obter, para poder compensar unha parte coa outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos, sin que en ningunha das preguntas do exame teórico, teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez.

O alumnado poderá renunciar a avaliación continua y e a nota e ir a la parte práctica do examen, en iguais condicións que os estudantes que non participaron na avaliación continua.

Os estudantes que **non realicen a avaliación continua** deberán resolver, ademais do examen teórico final cunha valoración do 70%, dous casos prácticos sobre a materia, cunha puntuación será como máximo do 30% da calificación final. O igual que na avaliación continua, deberá obter, para poder compensar unha parte coa outra, un 3 sobre dez nos casos y un 4 sobre dez na proba de contidos, sin que ningunha das preguntas do examen teórico, teña unha valoración inferior a tres puntos sobre diez.

2-Avaliación da segunda edición de actas:

O sistema de avaliación no segundo período, será igual que no primeiro período, según se siga a avaliación continua ou a non continua, podendo conseguir en ambos o 100% de la calificación.

3-Convocatoria Fin de Carrera: Exame de fin de carrera: Realizarase al igual que para estudantes que **non** participan na avaliación continua.

Alumnado con necesidades especiais: Realizarase a adaptación curricular que veña dada por tales necesidades dacordo co suxerido polo coordinador de discapacidade pola aplicación do correspondente protocolo.

Datos dos exames: As datas, horarios e lugar de realización das probas da avaliación das diferentes convocatorias serán as sinaladas no calendario das probas de avaliación aprobado por la Junta de Facultad.

Publicación das calificacións: A publicación de calificacións, tanto para a convocatoria ordinaria como na extraordinaria, efectuarase a través de Secretaria Virtual. O alumnado deberá ter activada a función de comunicación a móbiles. Igualmente, a través da plataforma Moovi recibirán un aviso da publicación das calificacións e da data de revisión prevista.

Solicitud de tutorías del profesorado: solicitud nos correos electrónicos: lidianr@uvigo.es e miguel@bufetemartinezmeleiro.com

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Albaladejo, **Derecho de Obligaciones, tomo II, vols. I y II**, Última edición,

Bercovitz Rodríguez-Cano y otros, **Manual de Derecho Civil. Obligaciones y Contratos, 2 vols.**, Última edición,

Díez-Picazo y Gullón, **Instituciones de Derecho Civil, vol. I**, Última edición,

O'Callaghan Muñoz, **Compendio de Derecho Civil, tomo II, vols. I y II**, Última edición,

Lacruz Berdejo, **Elementos de Derecho Civil, tomo II, vols. I, II y III**, Última edición,

Lasarte Álvarez, **Principios de Derecho Civil, tomos II y III**, Última edición,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G081V01501

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/O03G081V01203

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito internacional público				
Asignatura	Dereito internacional público			
Código	V03G720V01224			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	OB	2	2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Pereira Garrido, María Teresa			
Profesorado	Pereira Garrido, María Teresa			
Correo-e	tpgarrido@yahoo.es			
Web				
Descripción general	Esta materia pretende achegar o alumnado un coñecemento da dimensión xurídica da Sociedade Internacional e da función do Dereito Internacional Público como sistema regulador das relacións na orde internacional. Con esa finalidade, o Programa divídese en tres grandes partes: o ordenamento xurídico internacional; os suxeitos do Dereito Internacional Público e a aplicación do Dereito Internacional Público.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
------------------------------------	---------------------------------------

Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico que está destinado a regular a sociedade/comunidade internacional, facilitando a comprensión entre o alumnado dos problemas básicos que rodean aquel.

A1
A2
A3
A4
A5

Desde unha perspectiva xurídico-formal, o Dereito internacional preséntaselle ao alumnado na súa dimensión positiva, ofrecendo o maior número posible de referencias á normativa en vigor. Esta perspectiva complétase cunha aproximación histórico-sociolóxica, expoñendo ao alumnado as realidades subxacentes ás normas e o medio concreto en que estas están chamadas a rexer, posto que para un ensino eficaz da materia é fundamental unha exposición dos acontecementos históricos e dos acontecementos sociolóxicos.

Así mesmo, ambos os enfoques acompañanse dunha aproximación axiolóxica ao dereito internacional, coa finalidade de procurar unha constante valoración da norma co ideal de Xustiza. Desde logo, a dimensión finalista da actividade docente conduce a que o ensino non se reduza a unha descrición do ordenamento xurídico internacional, senón que debe facerse reflexionar o alumno sobre o conxunto de valores que inspiran e aos que aspira este ordenamento. Desta forma, ao ensinar e difundir o Dereito internacional preténdese contribuír, en boa medida, a facer progresar a Sociedade internacional e os suxeitos que a compoñen na vía da paz.

Tendo en conta o contido esencial desta disciplina científica, a súa docencia expónse desde unha visión realista, pero co firme propósito de facer partícipe o alumnado dos valores que inspiran o ordenamento xurídico internacional, apuntando, cando sexa posible, suxestións para a mellora das normas que o integran e insistindo, sobre todo, no seu cumprimento. Neste contexto sitúase unha das funcións máis importantes da docencia do Dereito internacional público: demostrarlle ao estudantado, e convencelo, de que esta é unha disciplina cada vez máis relevante na formación de todo xurista e que tomen conciencia da perspectiva internacional, que lles confire o coñecemento do Ordenamento xurídico internacional, como un elemento imprescindible do mundo interdependente.

A función docente universitaria, en que se combina unha función informativa e outra formativa, debe servir para formar xuristas que poidan atopar saídas profesionais vinculadas cos seus estudos pero, sobre todo, tamén debe servir para formar e potenciar as capacidades intelectuais dos estudantes para que poidan e saiban afrontar de forma crítica os valores e as actitudes sociais que se desenvolven nas sociedades nacionais e internacional de que eles forman parte.

Contidos

Tema

I. O Ordenamento Xurídico-Internacional

Lección 1 .- A Sociedade Internacional e o seu ordenamento xurídico

1. A Sociedade Internacional
 - A) Evolución histórica
 - B) Carácteres básicos
- 2.O Dereito Internacional como ordenamento xurídico da Sociedade Internacional
 - A) Concepto de Dereito Internacional Público
 - B) Carácteres do Dereito Internacional Público
 - C) Funcións do Dereito Internacional Público

Lección 2.- A formación do Dereito internacional público

1. A creación e o desenvolvemento progresivo do Dereito Internacional Público
 - A) O procedemento de celebración dos Tratados
 - B) A aplicación dos Tratados
3. O costume e os principios xerais
4. Os actos unilaterais dos Estados e das Organizacións Internacionais
5. A recepción das normas internacionais nos ordenamentos internos

II. Os suxeitos do Dereito Internacional Público

A) O ESTADO

Lección 3.- O Estado como suxeito primario do Dereito Internacional Público

1. Os elementos constitutivos do Estado
2. O recoñecemento de Estados e o recoñecemento de gobernos
- 3.As inmunidades do Estado
- 4.A sucesión de Estados

Lección 4.- O territorio do Estado

- 1.Concepto e natureza do territorio
- 2.Modos de adquisición do territorio
- 3.A delimitación do territorio
 - A) As fronteiras
 - B) Relacións de veciñanza e cooperación transfronteriza
4. As modificacións no exercicio da competencia territorial do Estado

Lección 5.- A competencia territorial do Estado sobre certos espazos marítimos	1.A evolución do Dereito Mar: factores e intereses 2.Os espazos marítimos suxeitos á soberanía dos Estados 3.Os espazos marítimos suxeitos a certas competencias funcionais dos Estados 4.Os espazos marítimos non suxeitos ás competencias dos Estados e certas situacións especiais
Lección 6.- As competencias estatais sobre os espazos supraterrrestres	1.O espazo aéreo 2.Os espazos supraterrrestres non suxeitos ás competencias territoriais dos Estados: O espazo ultraterrrestre
Lección 7.- Outros espazos de interese internacional	1.Os cursos de auga internacionais 2.As canles internacionais 3.Os espazos polares 4.Espazos e recursos naturais: o medio ambiente e a súa protección internacional
Lección 8.-A poboación do Estado	1.A nacionalidade: competencias do Estado sobre os seus súbditos no estranxeiro 2.A condición xurídica do estranxeiro 3.Réximes cualificados de extranxería
Lección 9.- Os órganos do Estado nas Relacións Internacionais	1.Os órganos centrais 2.A representación diplomática 3.As oficinas consulares
B) AS ORGANIZACIONES INTERNACIONAIS	
Lección 10.- Aspectos xerais das Organizacións Internacionais	1.Antecedentes e evolución histórica 2.Concepto 3.Estrutura e formación da vontade 4.Personalidade xurídica internacional 5.Clases
Lección 11.-A Organización das Nacións Unidas	1.Antecedentes e evolución histórica 2.Propósitos e principios 3.Os membros 4.A estrutura institucional 5.As principais funcións
C) A PERSONA HUMANA	
Lección 12.- A persoa humana ante o Dereito Internacional Público	1.A subxetividade internacional do individuo 2.A capacidade de actuar do individuo ante órganos internacionais 3.A responsabilidade internacional do individuo 4.A protección dos Dereitos Humanos
III.A APLICACIÓN DO DEREITO INTERNACIONAL PÚBLICO	
Lección 13.-A responsabilidade internacional	1.Codificación e desenvolvemento progresivo do dereito sobre a responsabilidade internacional 2.A responsabilidade internacional por feitos internacionalmente ilícitos 3.A responsabilidade internacional polas consecuencias perxudiciais de actos non prohibidos polo Dereito internacional público
Lección 14.- Os procedementos para asegurar a aplicación das normas internacionais	1.A protección diplomática 2.As medidas de autotutela 3.Os procedementos institucionalizados
Lección 15.- Os procedementos pacíficos de solución das controversias internacionais	1.As controversias internacionais 2.Os procedementos non xurisdiccionais de solución de controversias 3.Os procedementos xurisdiccionais de solución de controversias
Lección 16.-O control do uso da forza	1.A prohibición da ameaza ou do uso da forza 2.A regulamentación dos conflitos armados 3.O Dereito Internacional Humanitario

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Traballo tutelado	1	5.5	6.5
Resolución de problemas	27	36	63
Lección maxistral	51.5	98	149.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Traballo	1	0	1

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Os alumnos realizarán un traballo que deberán expor na aula e que será obxecto de debate
Resolución de problemas	Esta actividade consistirá na resolución casos prácticos cos que os alumnos deberán manexar os principais instrumentos internacionais
Lección maxistral	Nas sesións maxistrais presentarase ao alumno os conceptos fundamentais da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Na sesión maxistral explicaranse os aspectos fundamentais da materia. Calquera dúbida ou cuestión poderá exporse tanto nas devanditas clases, como nas clases prácticas ou no horario de titorías que se publicará ao iniciar o curso e que se desenvolverá virtualmente
Traballo tutelado	Os alumnos realizarán un traballo, xa sexa en grupo ou individualmente, que despois exporán na aula. O profesor orientará ao alumno na súa elaboración e presentación.
Resolución de problemas	Nos traballos na aula, o alumno aplicará os coñecementos adquiridos na sesión maxistral mediante a realización de casos prácticos, comentarios de Sentenzas... baixo a orientación e supervisión do profesor. As titorías poderán ser presenciais ou por medios teleMáticos baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	Exporanse diversos casos prácticos que deberán ser resoltos polos alumnos. A cualificación máxima será dun punto. Para a cualificación terase en conta tanto a asistencia como a participación activa na aula. Resultados de aprendizaxe: Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico que está destinado a regular a Sociedade/Comunidade internacional, facilitando a comprensión entre os alumnos dos problemas básicos que rodean ao mesmo.	10	A1 A2 A3 A4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os coñecementos adquiridos na sesión maxistral serán avaliados ao final de curso mediante unha proba escrita de carácter obrigatorio que comprenderá toda a materia. Esta proba valorarase até un máximo de 4 puntos. Aqueles alumnos que opten polo sistema de avaliación continúa, deben ter unha nota mínima de dos puntos nesta proba para que se some a nota dos distintos traballos e probas da avaliación continúa. As datas e horarios e lugar de celebración das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024. Resultados de aprendizaxe: Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico que está destinado a regular a Sociedade/Comunidade internacional, facilitando a comprensión entre os alumnos dos problemas básicos que rodean ao mesmo.	40	A2 A3 A5
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizaranse dous probas tipo test que non terán carácter liberatorio. A data da realización das probas serán comunicada polo profesor. Cada unha destas probas cualificarase cun máximo dous puntos Resultados de aprendizaxe: Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico que está destinado a regular a Sociedade/Comunidade internacional, facilitando a comprensión entre os alumnos dos problemas básicos que rodean ao mesmo.	40	A2 A3 A4

Traballo	Durante o cuadrimestre os alumnos deberán realizar un traballo, individual ou en grupo, que será entregado ao profesor e que tamén se exporá na aula.	10	A1
			A2
			A3
			A4
	Esta proba cualificarase cun máximo dun punto		A5
	Resultados de aprendizaxe: Esta materia pretende posibilitar o ensino sistemático do Ordenamento xurídico que está destinado a regular a Sociedade/Comunidade internacional, facilitando a comprensión entre os alumnos dos problemas básicos que rodean ao mesmo.		

Otros comentarios sobre la Evaluación

Esta materia ten dúas modalidades de avaliación: continua e final. Neste sentido, unha vez superado o prazo dun mes, dende o comenzo do primeiro cuadrimestre, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ben o sistema de avaliación continúa o ben o sistema de avaliación final. No caso de que o alumnado non manifieste o sistema o que desexa acollerse, entenderse que escolle o sistema de avaliación final.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA PARA 1ª EDICIÓN DE ACTAS

O alumnado que opte pola avaliación continua, realizará ao longo do curso as diferentes probas descritas no apartado "avaliación" desta guía, é dicir, dous test, un traballo que será obxecto de exposición na aula, así como resolución de casos prácticos que se plantexarán nos grupos medianos. Con estas probas poderán obter máximo de seis puntos. **En todo caso, para poder seguir a modalidade de avaliación continua o alumnado deberá asistir a un 80% das clases prácticas.**

Ademais, o alumnado realizará un **exame de preguntas de desenvolvemento, de carácter obrigatorio**, que se celebrará na data prevista no calendario de examen da facultade e que puntuará un máximo de 4 puntos. Só se sumará a calificación obtida nas probas de avaliación continua si alcanza no examen unha nota igual ou superior a dous puntos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN FINAL PARA 1ª EDICIÓN DE ACTAS

Aqueles alumnos que non se sometan á avaliación continua, a proba a realizar, modalidade avaliación final, constará de dúas partes: a realización dunha **proba escrita con cuestións de desenvolvemento, así como a resolución dun caso práctico**. A proba escrita cualificarase cun máximo de 8 puntos e a resolución do caso práctico sobre un máximo de dous. A nota obtida na resolución do caso práctico só se lle sumará a da proba escrita sempre e cando a nota da proba escrita sexa igual ou superior a 4. En todo caso, as competencias e resultados de aprendizaxe avaliados serán os mesmos que no sistema de avaliación continua.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

1. Os alumnos que, optando polo sistema de avaliación continua non superen a materia na primeira oportunidade, conservaráselles a nota que obtivesen na avaliación continua cando se presenten á segunda oportunidade (exame de xuño e no seu caso, seguinte curso académico), tendo que realizar exclusivamente e con carácter obrigatorio, a parte teórica do exame que consistirá, do mesmo xeito que na primeira oportunidade, en preguntas de desenvolvemento que representan o 40% da nota. Así mesmo, só se sumará a calificación obtida nas probas de avaliación continu, sempre o cando a nota alcanzada no exame sea igual ou superior a dous puntos. En todo caso, as competencias e resultados de aprendizaxe avaliados serán os mesmos que na primeira edición de actas.

2. Aqueles alumnos que **opten polo sistema de avaliación final**, o sistema avaliación serán os mesmos que se establecen na primeira edición de Actas

3. A avaliación correspondente á **Convocatoria** Fin de carreiras será igual que a da modalidade de sistema de avaliación final descrita nesta guía.

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o Curso 2023-2024 e documentación concordante.

Publicación das cualificacións: As cualificacións se publicaranse na plataforma moovi con acceso limitado ao profesorado da materia e a todo o alumnado matriculado.

As tutorías do profesorado da materia poden solicitarse no seguinte enlace <http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-belen-sanchez-ramos/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Díez de Velasco, M, **Instituciones de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Díez de Velasco, M, **Las Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Sobrino Heredia, JM, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y el Derecho Internacional de los espacios**, 2016,

Bibliografía Complementaria

Carrillo Salcedo, J.A, **El Derecho Internacional en perspectiva histórica**, 1991,

Pastor Ridruejo, J.A, **Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Andrés Sáenz de Santa María, P, **Sistema de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Remiro Brotons y otros, **Derecho Internacional. Curso General**, 2010,

Sánchez, V.M, **Derecho Internacional Público**, Última Edición,

Jiménez Piernas, C, **Introducción al Derecho Internacional Público. Práctica de España y de la Unión Europea**, Última edición,

Casanovas,O; Rodrigo,A, **Compendio de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Casado Raigón, R, **Derecho Internacional. Parte General**, Última edición,

Beneyto, J.M.; Jiménez Piernas, C, **Concepto y Fuentes del Derecho Internacional**, 2022,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Unión Europea, constitución e medio ambiente/O03G081V01913

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Dereito da Unión Europea/O03G081V01304

Otros comentarios

Para a preparación desta materia recoméndase o manual do Prof. Díez de Velasco e a Recopilación de textos do Prof. Sobrino Heredia

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas económicas				
Asignatura	Políticas económicas			
Código	V03G720V01225			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	2c
Lengua	Castelán			
Impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Teixeira Bautista, José Francisco			
Profesorado	Teixeira Bautista, José Francisco			
Correo-e	teixeira@uvigo.es			
Web				
Descripción general	Esta materia proporciona aos alumnos unha visión das principais políticas económicas de carácter macro e microeconómico. Estúdanse os principais obxectivos, así como os instrumentos máis relevante para acadalos. Porase especial énfase na súa aplicación no contexto económico actual.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Capacidade para identificar os principais agregados que definen os obxectivos de política económica e as políticas para alcanzalos, distinguindo entre políticas macro e microeconómicas. Ademais, o alumnado comprnderá o papel do diñeiro e das institucións monetarias, así como os mecanismos de transmisión da política monetaria nunha economía pechada e nunha economía aberta con diferentes réximes cambiarios.	
Capacidade de analizar e discutir as recentes decisións de política económica que levaron a cabo as diferentes institucións públicas e en que medida a actual crise económica condicionou tales decisións e limitou os seus efectos.	
Comprensión dos efectos e limitacións da política fiscal.	
Capacidade de interpretar os informes das principais institucións económicas relativos á política económica e manexar e analizar os principais datos que ofrecen as estatísticas económicas relativas a estes temas.	

Contidos	
Tema	
Introducción	Conceptos básicos. Tipoloxía de políticas. Restricións da Política Económica.
Obxectivos de Política Económica	Principais obxectivos da política económica: emprego, estabilidade de prezos, crecemento. Marco teórico e indicadores.
Política monetaria	Institucións. Variables y relaciones monetarias. Instrumentos de política monetaria e mecanismos de transmisión. Experiencias de Política monetaria.
Política fiscal	Bases teóricas. Instrumentos de Política Fiscal. Déficit público.
Política económica exterior	O equilibrio externo. Instrumentos de política exterior. A política económica nunha economía aberta.
Políticas microeconómicas	Política de I+D+i. Política de competencia.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Prácticas con apoio das TIC	20	28	48
Lección maxistral	30	60	90
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Resolución de exercicios. Manexo de fontes estadísticas e análise de datos.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas con apoio das TIC	Durante as prácticas corríxanse os exercicios propostos e resólvense dúbidas de forma personalizada. O alumnado tamén recibirá atención personalizada nos horarios de tutoría. Estes horarios poderán consultarse na páxina web da materia, que estará dispoñible na plataforma virtual Moovi. O alumnado tamén poderá solicitar outro horario de tutoría vía correo electrónico.

Avaliación			
	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas obxectivas	Exame escrito.	65	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Para a valoración teranse en conta as actividades realizadas: análise dos principais datos que ofrecen as estadísticas económicas relativas a materia, participación activa nas discusións, resolución de exercicios, cuestionarios, test de seguimento, etc.	35	

Otros comentarios sobre la Evaluación

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua (AC), ou alternativamente optar por unha proba de Avaliación Global (AG). A avaliación por defecto é a AC. O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

☐ AC. En caso de non renunciar á avaliación continua, a avaliación farase en función das seguintes tarefas:

- Realización ao longo do curso de 2 probas de avaliación, cunha ponderación do 25% e 40%, respectivamente. A segunda destas probas terá lugar o mesmo día que a data oficial de AG de primeira oportunidade. Se non se acadou unha nota mínima de 4 na media de ambas probas, a nota final da materia nunca será superior a 4. Se non se aproba a materia na primeira oportunidade, na segunda oportunidade se avaliarán os contidos de ambas probas, cunha ponderación do 65%.

- Realización ao longo do curso de 2 test de seguimento, cunha ponderación do 10% cada un.

- Asistencia e participación nas clases prácticas, cunha ponderación do 15%. Esta nota gardarase para a segunda oportunidade.

☐ AG en primeira oportunidade (convocatoria de febreiro I cuatrimestre/convocatoria de maio-xuño II cuatrimestre). O alumnado será avaliado mediante unha única proba que ponderará o 100%.

☐ AG na segunda oportunidade (convocatoria extraordinaria de xullo) e na convocatoria de Fin de Carreira, o alumnado será avaliado mediante unha única proba que ponderará o 100%.

Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como ☐non presentados☐. Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid., 2015

Mankiw, N. Gregory, **Macroeconomía**, Antoni Bosch, 2009

Bibliografía Complementaria

Ochando, C. (coord), **Políticas Económicas Coyunturales: Objetivos e Instrumentos**, Tirant lo Blanch, Valencia, 2015

Blanchard, O. et al., **Rethinking Macroeconomic Policy**, IMF Staff Position Note, 2011

Motta, M., **Competition Policy: Theory and Practice**, Cambridge, 2004

Banco Central Europeo, <http://www.ecb.int>,

Banco de España, <http://www.bde.es>,

Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>,

Instituto Nacional de Estadística, <http://www.ine.es>,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Macroeconomía/V03G020V01404

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Economía: Economía española e mundial/V03G020V01201

Economía: Microeconomía/V03G020V01101

Otros comentarios

Esta materia, no PCEO Ade-Dereito, impártese no 2º cuadrimestre do 2ª curso, e o profesor responsable e Francisco Teixeira Bautista.
